

allemand	estonien	polonais
anglais	espéranto	provençal
asturien	farsi	roumain
arabe	feroien	russe
azeri	finnois	<i>sami du nord (davvisámegiella)</i>
basque	français	<i>sami-inari (anárašgiella)</i>
belarus	gallois	serbe
brésilien	gascon	tamoul
breton	grec	tchèque
bulgare	hongrois	tchouktche
cachoube	italien	thaï
catalan	japonais	turc
chinois	languedocien	ukrainien
hanja (corée)	lettonien	vietnamein
créole mauricien	lithuanien	yiddish
danois	maltais	
espagnol	norvegien	

XXI

هو هكاكه والشلوب قال السلام عليكم :

- صباح الخير !

- صباح الخير، جاوب بآداب الأمير الصغير، إللي إتلفت وما را حتى حدّ.

- آني هوني، قال الصوت، تحب التفاحه !
قال له الأمير الصغير :

- آش كون إنت ؟ يا ! ما آحلاك . . .
قال له الشلوب :

- أنا شلوب !

- إيجا ألعب معايا ! إقترح عليه الأمير الصغير، آنا حزين برش . . .
قال له الشلوب :

- ما إنجمش نلعب معاك ! مانيش مستانس بيك .

- آه سامحني، قال له الأمير الصغير. ومن بعد ما فكر زاد قال :
- آش معنتها «مستانس» ؟

- قال له الشلوب :

- إنت ماكشن من هوني ! فاش إتفركس ؟

- إنفركس ع الناس، قال له الأمير الصغير، قل لي : آش معنتها «مستانس» ؟
قال له الشلوب :

- الناس، عندهم إمكاحل ويصطادوا . . . مع الأسف ! يربّوا زاده الدجاج . هذا فاش
يصلحوا. إنفركس ع الدجاج ؟

قال له الأمير الصغير :

- لا ! إنفركس عل الأصحاب . آش معنتها «مستانس» ؟
قال له الشلوب :

- هذيك حاجه تنسات، رحمة الله عليها . . . معنتها «إنكوانو علاقات . . . »

XXI

In diesem Augenblick erschien der Fuchs:

"Guten Tag", sagte der Fuchs.

"Guten Tag", antwortete höflich der kleine Prinz, der sich umdrehte, aber nichts sah.

"Ich bin da", sagte die Stimme, "unter dem Apfelbaum..."

"Wer bist du?" sagte der kleine Prinz. "Du bist sehr hübsch..."

"Ich bin ein Fuchs", sagte der Fuchs.

"Komm und spiel mit mir", schlug ihm der kleine Prinz vor. "Ich bin so traurig..."

"Ich kann nicht mit dir spielen", sagte der Fuchs. "Ich bin noch nicht gezähmt!"

"Ah, Verzeihung!" sagte der kleine Prinz.

Aber nach einiger Überlegung fügte er hinzu:

"Was bedeutet das: 'zähmen'?"

"Du bist nicht von hier, sagte der Fuchs, "was suchst du?"

"Ich suche die Menschen", sagte der kleine Prinz. "Was bedeutet 'zähmen'?"

"Die Menschen", sagte der Fuchs, "die haben Gewehre und schießen. Das ist sehr lästig. Sie ziehen auch Hühner auf. Das ist ihr einziges Interesse. Du suchst Hühner?"

"Nein", sagte der kleine Prinz, "ich suche Freunde. Was heißt 'zähmen'?"

"Das ist eine in Vergessenheit geratene Sache", sagte der Fuchs. "Es bedeutet: sich 'vertraut machen'."

"Vertraut machen?"

"Gewiß", sagte der Fuchs. "Du bist für mich noch nichts als ein kleiner Knabe, der hunderttausend kleinen Knaben völlig gleicht. Ich brauche dich nicht, und du brauchst mich ebensowenig. Ich bin für dich nur ein Fuchs, der hunderttausend Füchsen gleicht. Aber wenn du mich zähmst, werden wir einander brauchen. Du wirst für mich einzig sein in der Welt. Ich werde für dich einzig sein in der Welt..."

"Ich beginne zu verstehen", sagte der kleine Prinz. "Es gibt eine Blume... ich glaube, sie hat mich gezähmt..."

"Das ist möglich", sagte der Fuchs. "Man trifft auf der Erde alle möglichen Dinge..."

"Oh, das ist nicht auf der Erde", sagte der kleine Prinz.

Der Fuchs schien sehr aufgeregt:

"Auf einem anderen Planeten?"

"Ja."

"Gibt es Jäger auf diesem Planeten?"

"Nein."

"Das ist interessant! Und Hühner?"

"Nein."

"Nichts ist vollkommen!" seufzte der Fuchs.

Aber der Fuchs kam auf seinen Gedanken zurück:

"Mein Leben ist eintönig. Ich jage Hühner, die Menschen jagen mich. Alle Hühner gleichen einander, und alle Menschen gleichen einander. Ich langweile mich also ein wenig. Aber wenn du mich zähmst, wird mein Leben wie durchsonnt sein. Ich werde den Klang deines Schrittes kennen, der sich von allen andern unterscheidet. Die anderen Schritte jagen mich unter die Erde. Der deine wird mich wie Musik aus dem Bau locken. Und dann schau! Du siehst da drüber die Weizenfelder? Ich esse kein Brot. Für mich ist der Weizen zwecklos. Die Weizenfelder erinnern mich an nichts. Und das ist traurig. Aber du hast weizenblondes Haar. Oh, es wird wunderbar sein, wenn du mich einmal gezähmt hast! Das Gold der Weizenfelder wird mich an dich erinnern. Und ich werde das Rauschen des Windes im Getreide liebgewinnen."

Der Fuchs verstummte und schaute den Prinzen lange an:

"Bitte... zähme mich!" sagte er.

"Ich möchte wohl", antwortete der kleine Prinz, "aber ich habe nicht viel Zeit. Ich muß Freunde finden und viele Dinge kennenlernen."

"Man kennt nur die Dinge, die man zähmt", sagte der Fuchs. "Die Menschen haben keine Zeit mehr, irgend etwas kennenzulernen. Sie kaufen sich alles fertig in den Geschäften. Aber da es keine Kaufläden für Freunde gibt, haben die Leute keine Freunde mehr. Wenn du einen Freund willst, so zähme mich!"

"Was muß ich da tun?" sagte der kleine Prin.

"Du mußt sehr geduldig sein", antwortete der Fuchs. "Du setzt dich zuerst ein wenig abseits von mir ins Gras. Ich werde dich so verstohlen, so aus dem Augenwinkel anschauen, und du wirst nichts sagen. Die Sprache ist die Quelle der Mißverständnisse. Aber jeden Tag wirst du dich ein bißchen näher setzen können..."

XXI

It was then that the fox appeared.

"Good morning," said the fox.

"Good morning," the little prince responded politely, although when he turned around he saw nothing.

"I am right here," the voice said, "under the apple tree."

"Who are you?" asked the little prince, and added, "You are very pretty to look at."

"I am a fox," said the fox.

"Come and play with me," proposed the little prince. "I am so unhappy."

"I cannot play with you," the fox said. "I am not tamed."

"Ah! Please excuse me," said the little prince.

But, after some thought, he added:

"What does that mean-- 'tame'?"

"You do not live here," said the fox. "What is it that you are looking for?"

"I am looking for men," said the little prince. "What does that mean-- 'tame'?"

"Men," said the fox. "They have guns, and they hunt. It is very disturbing. They also raise chickens. These are their only interests. Are you looking for chickens?"

"No," said the little prince. "I am looking for friends. What does that mean-- 'tame'?"

"It is an act too often neglected," said the fox. It means to establish ties."

"To establish ties?"

"Just that," said the fox. "To me, you are still nothing more than a little boy who is just like a hundred thousand other little boys. And I have no need of you. And you, on your part, have no need of me. To you, I am nothing more than a fox like a hundred thousand other foxes. But if you tame me, then we shall need each other. To me, you will be unique in all the world. To you, I shall be unique in all the world..."

"I am beginning to understand," said the little prince. "There is a flower... I think that she has tamed me..."

"It is possible," said the fox. "On the Earth one sees all sorts of things."

"Oh, but this is not on the Earth!" said the little prince.

The fox seemed perplexed, and very curious.

"On another planet?"

"Yes."

"Are there hunters on this planet?"

"No."

"Ah, that is interesting! Are there chickens?"

"No."

"Nothing is perfect," sighed the fox.

But he came back to his idea.

"My life is very monotonous," the fox said. "I hunt chickens; men hunt me. All the chickens are just alike, and all the men are just alike. And, in consequence, I am a little bored. But if you tame me, it will be as if the sun came to shine on my life . I shall know the sound of a step that will be different from all the others. Other steps send me hurrying back underneath the ground. Yours will call me, like music, out of my burrow. And then look: you see the grain-fields down yonder? I do not eat bread. Wheat is of no use to me. The wheat fields have nothing to say to me. And that is sad. But you have hair that is the colour of gold. Think how wonderful that will be when you have tamed me! The grain, which is also golden, will bring me back the thought of you. And I shall love to listen to the wind in the wheat..."

The fox gazed at the little prince, for a long time.

"Please-- tame me!" he said.

"I want to, very much," the little prince replied. "But I have not much time. I have friends to discover, and a great many things to understand."

"One only understands the things that one tames," said the fox. "Men have no more time to understand anything. They buy things all ready made at the shops. But there is no shop anywhere where one can buy friendship, and so men have no friends any more. If you want a friend, tame me..."

"What must I do, to tame you?" asked the little prince.

"You must be very patient," replied the fox. "First you will sit down at a little distance from me-- like that-- in the grass. I shall look at you out of the corner of my eye, and you will say nothing. Words are the source of misunderstandings. But you will sit a little closer to me, every day..."

XXI

Daquela fexo a súa aparición a raposa.

- Bon día –dixo ela.
 - Bon día –respondeu cortesmente el principín que se volvou sen descubrir a ninguén.
 - Estou aquí, baixo el maceiro –díxolle a voz.
 - E tu quen es? –perguntoule el principín–. Es ben guapía!
 - Son uha raposa –respondeulle.
 - Ven brincar comigo –propúxolle el principín.
 - Non podo brincar contigo –díxolle a raposa–. Non estou domesticada.
 - Ah, perdón! –dixo el principín.
- Despois duha breve reflexión, ameceu:
- El que quer dicir "domesticar"?
 - Tu non es de aquí –dixo a raposa–. El que buscas?
 - Busco os homes –respondeulle el principín–. Que significa "domesticar"?
 - Os homes –dixo a raposa– tein escopetas e cazan. Eso é mui molesto! Mais tamén crían pitas, el cual é ben interesante.

Tu buscas pitas?

- Non, busco amigos. Que significa "domesticar"? –volveu perguntar el principín.
- É uha cousa xa esquecida –dixo a raposa–. Significa crear ligazois.
- Crear ligazois?
- Si, verás –explicou a raposa–. Tu non es para min más que un rapacín igual que outros cen mil rapacíos asemellados e non te preciso para nada. Tampoco tu me precisas para nada e eu non son para ti más que uha raposa entre outras cen mil asemelladas. Mais se tu me domesticas, daquela teremos necesidade el un del outro. Tu serás para min único no mundo, como eu hei selo para ti...
- Principio a entendelo –dixo el principín–. Hai uha flor...

Cuido que ela me domesticou.

- É posible –dixo a raposa–. Na Terra vense tantas cousas...
- Oh, mais non foi na Terra –exclamou el principín.

A raposa ficou intrigada.

- Noutro planeta?
- Si.
- Haiche cazadores nesoutro planeta?
- Non.
- Que interesante! E galías?
- Non.
- Nada non é perfecto.

E volvendo á súa idea:

– A mía vida é ben monótona. Cazo galías e os homes me cazan. Todas as galías son iguais e por esa razón aborrezo. Se tu me domesticas, a mía vida estará chéa de sol e coñecerei el rumor duns pasos diferentes dos demais. Os outros pasos han faerme esconder baixo el terrén, mais os tous me faerán salir del cubil como se sentise uha música. E, amais, ves alí embaixo aquellos campos de trigo? Eu non como no pan e, polo tanto, el trigo é para min inútil. Os campos de trigo non me recordan nada e por eso me poen triste. Mais tu teis os cabelos dourados e será algo marabilloso cuando me domestiques! El trigo, que tamén é dourado, faerame recordarte. Prestaríame muito escutar el rumor del vento entre as espigas del trigo.

A raposa calou e detívose a contemplar el principín.

- Por favor, doméstícame... –pediuille.
- Xa querería –respondeulle el principín–. Mais non teño muito tempo. Hei buscar amigos e coñecer muitas cousas.
- Namais se coñecen as cousas se se domestican –dixo a raposa–. Mércase todo feito nas tendas e, como non hai tendas onde vendan amigos, os homes xa non tein amigos. Se queres un amigo, doméstícame.
- Que hei faer? –perguntou el principín.
- Debes ter muita paciencia –respondeu a raposa–. Has sentar al primeiro un pouco lonxe de min, no chao. Eu hei mirarte de reollo e tu non me dirás nada. A linguaxe é fonte de entendementos ruíos.

XXI

Elə bu vaxt tülkü səlib çıxdı. O, calam verdi. Balaca şahzadə nəzakətlə onun calamını aldı, lakin çevrilib ətrafına baxdıqda heç kimi sörmədi. Nəmin cəc yenidən eşidildi:

—Mən burdayam, alma ağacının altında...

—Sən kimcən?, — deyə balaca şahzadə coruşdu, cən necə də sözəlcən!

—Mən tülüyüəm, — o cavab verdi.

—Gəl birlikdə oynayaq, — balaca şahzadə ona təklif etdi. Mən elə qəmliyəm ki...

—Mən cəninlə oynaya bilmərəm, mən əhliləşməmişəm, — deyə tulkü boyun qaçırdı.

Balaca şahzadə:

—Ah! Elə icə bağışla, — dedi.

Lakin, bir az fikirləşəndən conra, əlavə etdi:

—“Əhliləşmək” nə deməkdir?

—Aha! Deməli cən buralı deyilcən. Bəc burda nə axtarırcan? —deyə tulkü coruşdu.

—Adamları axtarıram, — deyə balaca şahzadə cavab verdi. —“Əhliləşmək” nə deməkdir?

Tulkü icə cavabında dedi:

—Eh! Adamlar, onların tufənsləri var, ov edirlər. Bu çox bekara və narahat işdir! Onlar hələ toyuq da caxlayırlar. Bu onların yesanə maraqlandığı şeydir. Sən toyuq axtarırcan?

Balaca şahzadə cavab verdi:

—Xeyr, mən doct axtarıram. Bəc “əhliləşmək” nə deməkdir?

—Bu çoxdan köhnəlib unudulmuş bir çözür, — deyə tulkü bildirdi. —Mənaci “əlaqə yaratmaq” deməkdir.

—Əlaqə yaratmaq?

—Əlbəttə, — tulkü təediq etdi. —Sən, hələlik, mənim nəzərimdə balaca bir oğlancan, yüz minlərlə balaca oğlanlar kimi. Hə cən mənə lazımcən, nə də mən cənə. Çünkü mən də cənin nəzərində yüz minlərlə disər tulkülərə bənzəyən bir tülüyüəm. Amma cən məni əhliləşdircən, onda, bizim bir-birimizə ehtiyacımız olacaq.

Sən mənim üçün dünyada yesanə olacaqcan, mən də cənin üçün...

Balaca şahzadə dedi:

—Deyəcən mən yavaş-yavaş anlamağa başlayıram. Bir sül var... mənə elə səlir ki, o, əhliləşdirilib...

Tulkü razılaşaraq:

—Hiyə də olmacın, yer üzündə elə şeylərə ract səlircən ki... — dedi:

—Amma o gül Yer Kürəcində deyil, — balaca şahzadə inkar etdi.

Bu, tülüyüə çox maraqlı söründü.

—Bəc hardadır? Ayrı bir planetdə?

—Nə.

—Nəmin o planetdə də ovçu var?

—Yox.

—Bax bu çox maraqlıdır. Bəc toyuq necə?

—Yox.

Tulkü ah çəkdi. Nəyatda heç şey qücurcuz olmur.

—Nər şey kamil ola bilməz.

Lakin, tulkü, yenidən öz əvvəlki fikrinə qayıtdı.

—Mənim həyatım yeknəcəkdir. Mən toyuqları ovlayıram, adamlar da məni. Bütün toyuqlar bir-birinə oxşayır, bütün incanlar da bir-birinə oxşayır. Bu da məni bezikdirir. Amma, cən məni əhliləşdircən, həyatım işıqlanacaq. Mən cənin ayaq cəcini disər ayaq cəclərindən fərqləndirməyi bacaracam. O biri ayaq cəcləri məni yuvama sirməyə məcbur edirdicə, cəninki məni muciqi kimi yuvadan bayıra cəcləyəcək. Bir o tərəflərə baxın!

Buğda zəmilərini sörücünüzmü? Mən çörək yeyən deyiləm.

XXI

Orduan azeria ageri zen:

- Egun on, esan zuen azeriak.
- Egun on, erantzun zuen itzuli egin zen baina deus ikusi ez zuen printze txikiak.
- Hementxe nago, sagarrondoaren azpian, abotsak esan zuen.
- Nor zara zu? Oso ederra zara, esan zuen printze txikiak...
- Ni azeri bat naiz, esan zuen azeriak.
- Zatoz nerekin jolastera, proposatu zion printze txikiak. Honen ilun nagoen!...
- Nik ezin dezaket zurekin jolas, esan zuen azeriak. Ez naiz hezia.
- Ah! Parka, esan zuen printze txikiak.

Bainan pentsatu ondoren, gaineratu zuen:

- "Hezi" horrek zer esan nahi du?
- Zu hemengoa ez zara... esan zuen azeriak, zer bilatzen ari zara?
- Gizonak bilatzen ditut, esan zuen printze txikiak. "Hezik" zer esan nahi du?
- Gizonek eskupetak ba dituzte eta ehiztatzen dute. Oso nazkagarri da! Oiloak ere hezten dituzte. Horixe da haien gauza on bakarra. Oilorik bilatzen ari zara? esan zuen azeriak.
- Ez, lagunak bilatzen ditut. Zer esan nahi du "hezik"? esan zuen printze txikiak.
- Gauza ahaztuegia da hori, esan zuen azeriak, "harremanak sortzea" esan nahi du.
- Harremanak sortzea?
- Jakina, esan zuen azeriak. Zu neretzat ehun mila mutiko tipi bezalako mutiko tiki bat besterik ez zara. Eta nik ez zaitut behar. Eta zuk ni ere ez nauzu behar. Ni ehun mila azeri bezalako azeri bat besterik ez naiz zuretzat, bainan zuk hezten banauzu, bakotxak bestearen beharra eukiko du. Munduan bakarra izango zara neretzat. Munduan bakarra izango naiz zuretzat...
- Ulertzen hasia naiz -printze txikiak esan zuen. Ba dago lore bat... uste dut harek hezi nauela...
- Ba liteke... esan zuen azeriak. Munduan edozer gerta daiteke.
- Ez, ez da munduan, esan zuen printze txikiak.

Ehiztaria

Azeria nahasirik zegoen:

- Beste planeta batean?
- Bai
- Planeta horretan ehiztaririk ba al dago?
- Ez.
- Hori interesgarria! Eta oilorik?
- Ez.
- Dena ezin daiteke zuzen izan, esan zuen azeriak zizpuruka.

Azeria bereari itzuli zen:

-Nire bizia beti bera da. Nik oiloak ehiztatzen ditut eta gizonek ni ehiztatzen naute. Oilo guziek elkarren antza dute eta gizon guziek ere elkarren antza dute. Beraz aspertzen naiz pixkat. Bainan zuk hezten banauzu, ene bizia eguzkitsua izanen da. Beste hotsak ez bezalako urrats hots bat ezagutuko dut. Beste urratsek lur azpira sarrarazten naute. Zureak, musikak bezala zulotik kanpora deituko nau. Eta gainera begira! Han garri soroak ikusten dituzu? Nik ez dut ogirik jaten. Gariak ez du ezer balio enetzat. Gari soroek ez didate ezer esaten. Eta hori tristea da! Bainan zuk urre kolorezko ileak dituzu. Zuk heziko nauzuenean zoragarria izango da! Urrezko den gariak zutaz pentsaraziko dit. Eta haizearen hotsa maiatatuko dut...

Printze txikia eta azeria

Azeria ixildu eta luzaz begiratu zion printze txikiari:

- Hezi nazazu! Mesedes! esan zuen.
- Nik nahi nuke, erantzun zuen printze txikiak, bainan ez dut denbora askorik. Aurkitzeko lagun eta ezagutzeko gauza asko ba ditut.
- Hezten diren gauzak bakarrik ezagutzen dira, esan zuen azeriak. Gizonek ez dute deus ezagutzeko astirik. Merkatariek guziz eginko eta bukatutako gauzak erosten dituzte gizonek. Bainan lagun edo adixkide merkataririk ez dagoen bezala, gizonek ez dute lagunik. Bat nahi baduzu, hez nazazu!
- Zer egin behar da? Printze txikiak esan zuen.
- Pazientzia handia behar da, esan zuen azeriak. Lehenik neregandik pixkat urrutiago, horrela, belarrean eseriko zara. Nik zeharretara begiratuko dizut eta zuk ez duzu deus esango. Mintzairak nahas mahas eta nahasketak sortzen ditu. Bainan egunetik egunera gero eta hurbilago eseriko zara.

Biharamunean, berriz etorri zen printze txikia.

XXI

У гэты момант і з'явіўся Ліс.

— Добры дзень, — сказаў ён.

— Добры дзень, — ветліва азваўся Маленъкі прынц, абярнуўся на голас, але нікога не ўбачыў.

— Я тут, — данёсся голас. — Пад яблыняй...

— Хто ты? — спытаў Маленъкі прынц. — Які ты прыгожы!

— Я — Ліс, — сказаў Ліс.

— Пагуляй са мной, — папрасіў Маленъкі прынц. — Мне так сумотна.

— Не магу я гуляць з табою, — сказаў Ліс. — Я не прыручаны.

— Ах, прабач, — сумеўся Маленъкі прынц.

Ён трошкі падумаў і спытаў:

— А што азначае — прыручыць?

— Ты не тутэйшы, — заўважыў Ліс. — Чаго ты тут шукаеш?

— Людзей шукаю, — сказаў Маленъкі прынц. — Што азначае — прыручыць?

— У людзей ёсьць стрэльбы, і яны ходзяць на паляванне, — сказаў Ліс. — Гэта так непрыемна!

А яшчэ яны разводзяць курэй. Гэта адзіны іх прыстойны занятак. Ты шукаеш курэй?

— Не, — адказаў Маленъкі прынц. — Я шукаю сяброў. А што азначае «приручыць»?

— Гэта нешта вельмі прызабытае, — сказаў Ліс. — Нешта накшталт «ствараць сувязі»...

— Ствараць сувязі?

— Але, — сказаў Ліс, — Вось ты пакуль для мяне ўсяго толькі маленъкі хлопчык, так падобны на сотні тысяч іншых маленъкіх хлопчыкаў. І ты не патрэбен мне. І я не патрэбен табе таксама. Я для цябе праста лісіца, падобная на сотні іншых лісіц. Але калі б ты прыручыў мяне, мы сталі б патрэбныя адно аднаму. Ты стаў бы для мяне адзіным у свеце. І я стаў бы для цябе адзіным у свеце...

— Я пачынаю разумець, — сказаў Маленъкі прынц. — Ёсьць на свеце адна кветка... Мусіць, яна мяне прыручила...

— Усё магчыма, — згадзіўся Ліс. — Чаго толькі не бывае на гэтай Зямлі...

— Не, гэта было не на Зямлі, — сказаў Маленъкі прынц.

Ліса гэта вельмі зацікавіла.

— На іншай планете?

— Так.

— А на той планете ёсьць паляўнічыя?

— Няма.

— Як цікава! А куры ёсьць?

— Няма.

— Няма ў свеце дасканаласці! — уздыхнуў Ліс.

Але ён зноў вярнуўся да разважанняў:

— Маё жыццё такое аднастайнае. Я палюю на курэй, людзі палююць на мянё. Усе куры падобны адна на адну, і ўсе людзі падобны адзін на аднаго. З гэтай прычыны мне і сумнавата. Але, калі ты прыручыш мяне, жыццё мае нібы сонцам азарыща. Я навучуся распазнаваць твае крокі сярод тысячи іншых. Калі я чую людскія крокі, я ўцякаю і хаваюся. Твае ж паклічуць мяне з нары як музыка. І потым — паглядзі! Бачыш, там, удалечыні, жытнє поле? Я не ем хлеба. Жыта мне ні да чаго. Збажына нічога не напамінае мне. І гэта так сумна! А ў цябе залатыя валасы. І як цудоўна было б, калі б ты прыручыў мяне! Залатое жыта заўсёды было б мне напамінкам пра цябе... Я палюбіў бы песню ветру ў калоссі...

Ліс змоўкі доўга глядзеў на Маленъкага прынца.

— Калі ласка... прыручи мяне! — папрасіў ён.

— З радасцю, — адказаў Лісу Маленъкі прынц, — але ў мяне так мала часу. Мне яшчэ трэба знайсці сяброў і шмат чаго ўведаць.

— Рэчы можна ўведаць толькі тады, як прыручаеш іх, — сказаў Ліс. — У людзей не хапае часу ўведаць што-небудзь. Яны купляюць ўсё гатовае ў կрамах. Але сябра ж не купіш у կраме, вось чаму людзі і не маюць сяброў. Калі ты хочаш, каб у цябе быў сябар, прыручи мяне!

— А што для гэтага трэба зрабіць? — спытаў Маленъкі прынц.

— Па-першае, трэба быць вельмі цярплівым, — адказаў Ліс. — Спачатку ты сядзі вунь там, воддаль ад мяне, на траве. Я буду сачыць за твой краёчкам вока, але ты маўчы. Словы — крыніца непаразуменняў. Але дзень пры дні ты сядай ўсё бліжэй і бліжэй...

XXI

E foi então que apareceu a raposa:

- Boa dia, disse a raposa.
- Bom dia, respondeu polidamente o principezinho, que se voltou, mas não viu nada.
- Eu estou aqui, disse a voz, debaixo da macieira...
- Quem és tu? perguntou o principezinho. Tu és bem bonita...
- Sou uma raposa, disse a raposa.
- Vem brincar comigo, propôs o principezinho. Estou tão triste...
- Eu não posso brincar contigo, disse a raposa. não me cativaram ainda.
- Ah! desculpa, disse o principezinho.

Após uma reflexão, acrescentou:

- Que quer dizer "cativar"?
- Tu não és daqui, disse a raposa. Que procuras?
- Procuro os homens, disse o principezinho. Que quer dizer "cativar"?
- Os homens, disse a raposa, têm fuzis e caçam. É bem incômodo! Criam galinhas também. É a única coisa interessante que fazem. Tu procuras galinhas?
- Não, disse o principezinho. Eu procuro amigos. Que quer dizer "cativar"?
- É uma coisa muito esquecida, disse a raposa. Significa "criar laços..."
- Criar laços?
- Exatamente, disse a raposa. Tu não és para mim senão um garoto inteiramente igual a cem mil outros garotos. E eu não tenho necessidade de ti. E tu não tens também necessidade de mim. Não passo a teus olhos de uma raposa igual a cem mil outras raposas. Mas, se tu me cativas, nós teremos necessidade um do outro. Serás para mim único no mundo. E eu serei para ti única no mundo...
- Começo a compreender, disse o principezinho. Existe uma flor... eu creio que ela me cativou...
- É possível, disse a raposa. Vê-se tanta coisa na Terra...
- Oh! não foi na Terra, disse o principezinho.

A raposa pareceu intrigada:

- Num outro planeta?
- Sim.
- Há caçadores nesse planeta?
- Não.
- Que bom! E galinhas?
- Também não.
- Nada é perfeito, suspirou a raposa.

Mas a raposa voltou à sua idéia.

- Minha vida é monótona. Eu caço as galinhas e os homens me caçam. Todas as galinhas se parecem e todos os homens se parecem também. E por isso eu me aborreço um pouco. Mas se tu me cativas, minha vida será como que cheia de sol. Conhecerei um barulho de passos que será diferente dos outros. Os outros passos me fazem entrar debaixo da terra.

O teu me chamará para fora da toca, como se fosse música. E depois, olha! Vês, lá longe, os campos de trigo? Eu não como pão. O trigo para mim é inútil. Os campos de trigo não me lembram coisa alguma. E isso é triste! Mas tu tens cabelos cor de ouro. Então será maravilhoso quando me tiveres cativado. O trigo, que é dourado, fará lembrar-me de ti. E eu amarei o barulho do vento no trigo...

A raposa calou-se e considerou por muito tempo o príncipe:

- Por favor... cativa-me! disse ela.
- Bem quisera, disse o principezinho, mas eu não tenho muito tempo. Tenho amigos a descobrir e muitas coisas a conhecer.
- A gente só conhece bem as coisas que cativou, disse a raposa. Os homens não têm mais tempo de conhecer alguma coisa. Compram tudo prontinho nas lojas. Mas como não existem lojas de amigos, os homens não têm mais amigos. Se tu queres um amigo, cativa-me!- Que é preciso fazer? perguntou o principezinho.

XXI

D'ar mare-se e tegouezhas al louarn :

- Demat, eme al louarn.
- Demat, a respontas seven ar priñs bihan, a droas met na welas netra.
- Amañ emaon, eme ar vouezh, dindan ar wezenn-avalou...
- Piv out-te ? eme ar priñs bihan. Te zo koant...
- Ul louarn on-me, eme al louarn.
- Deus da c'hoari ganin, a ginnigas ar prinñs bihan. Ken trist ez on...
- Ne c'hallan ket c'hoari ganit, eme al louarn. N'on ket doñvaet.
- A ! digarez, eme ar priñs bihan.

Met goude bezañ prederiet ez ouzhPennas :

- Petra 'dalvez "doñvaat" ?
- N'out ket eus ar vro, eme al louarn, petra 'glaskez ?
- Klask a ran an dud, eme ar priñs bihan. Petra 'dalvez "doñvaat" ?
- An dud, eme al louarn, o deus fuzulhoù ha hemole'hiñ a reont. Kasaüs eo ! Magañ a reont yer iver. An deur nemetañ a gavan ganto. Klask a rez yer ?
- Nann, eme ar priñs bihan. Klask a ran mignonned. Petra 'dalvez "doñvaat" ?
- Un dra disoñjet eo, eme al louarn. Talvezout a ra "krouiñ liammoù"...
- Krouiñ liammoù ?
- Evel just, eme al louarn. Evidon n'out c'hoazh nemet ur paotr bihan heñvel ouzh kant mil paotr bihan. Ha ne 'm eus ket ezhomm ac'hanout. Ha ne 'c'h eus ket ezhomm ac'hanon kennebeut. N'on evidout nemet ul louarn heñvel ouzh kant mil louarn. Met mar doñvaez ac'hanon, hor bo ezhomm an eil eus egile. Evidon e vi dieil et bed. Evidout e vin dieil et bed...
- Me gav din on krog da gompreñ, em ar priñs bihan. Bez'ez eus ur vleunienn... me gav din he deux va doñvaet...
- A c'hell bezañ, eme al louarn, a bep seurt a weler war an Douar...
- O ! n'eo ket war an Douar, eme ar priñs bihan.

Al louarn a hañvalas bezañ souezhet-tre :

- War ur blanedenn all ?
- Ya.
- Hemolc'herion 'zo, war ar blanedenn-se ?
- Nann.
- Deurus eo ! Ha yer ?
- Nann.
- N'eus netra disi, a huanadas al louarn.

Met al louarn a zistroas d'e soñj :

- Unton eo va buhez. Hemolc'hiñ a ran ar yer, an dud a 'm hemolc'h. An holl yer zo heñvel, an holl dud zo heñvel. Neuze ez enoean un tammig. Met mar doñvaez ac'hanon, e vo va vuhez evel sklerijennet. Anaout a rin un trouz kammedou a vo disheñvel diouzh an holl re all. An holl re a 'm lak da dec'hout dindan an douar. Da hini a 'm galvo er-maez eusva faou, evel ur sonerezh; Ha sell ! Gwelout a rez, du-hont, an edeier ? Ne zebran ket bara. An ed zo didalvoud din. An edeier ne zegasont netra da soñj din. Ha trist eo ! Met da vlev zo liv an aour. Neuze e vo dispar pa 'z po va doñvaet ! An ed, a zo alaouret, a zegaso din soñj ac'hanout. Hag e karin trouz an avel e ed...

Al ouarn a davas hag a sellas pell ouzh ar priñs bihan :

- Mar plij... doñva ac'hanon, emezañ !
- A-du on, a respontas ar priñs bihan, met ne 'm eus ket amzer. Mignonned a 'm eus da gavout ha kalz traoù da anavezout.

XXI

Тъкмо тогава се яви лисицата.

- Добър ден - каза лисицата.

- Добър ден - отговори учтиво малкият принц и се обърна, но не видя нищо.

- Аз съм тук, под ябълковото дърво...

- Коя си ти? каза малкият принц.

- Ти си много хубава...

- Аз съм лисица - рече лисицата.

- Ела да играеш с мене - предложи и малкият принц. Толкова ми е тъжно...

- Не мога да играя с тебе - каза лисицата. Аз не съм опитомена.

- Ах, извинявай - рече малкият принц.

Но след като помисли, добави:

- Какво значи „да опитомяваш“?

- Ти не си тукашен - каза лисицата, - какво търсиш насам?

- Търся хората - каза малкият принц. Какво значи „да опитомяваш“?

- Хората имат пушка - каза лисицата - и ходят на лов. Това е много неприятно! Те също тъй отглеждат кокошки. Те се интересуват само от това. Да не търсиш кокошки?

- Не - каза малкият принц. Аз търся приятели. Какво значи „да опитомяваш“?

- То е нещо отдавна забравено. То значи „да се свържеш с другите“.

- Да се свържеш с другите ли?

- Разбира се - каза лисицата. За мене сега ти си само едно момченце, което прилича досу ч на сто хиляди други момченца. И не си ми потребен. А и аз също тъй не съм ти потребна. За тебе аз съм една лисица, която прилича досущ на сто хиляди други лисици. Но ако ти ме опитомиш, ние ще сме си потребни един на друг. За мене ти ще бъдеш единствен в света. За тебе аз ще бъда единствена в света...

- Започвам да разбирам - каза малкият принц. Има едно цветче... мисля, че то ме е опитомило.

- Възможно е - каза лисицата. - На земятамогат да се видят най-различни неща...

- О, то не е на земята - каза малкият принц.

Любопитството на лисицата се изостри:

- На друга планета ли?

- Да.

- Има ли ловци на тая планета?

- Не.

- Виж, това е интересно! Ами кокошки?

- Не.

- В света нищо не е съвършено - възъдъхна лисицата.

Но тя пак се върна на мисълта си:

- Животът ми е еднообразен. Аз ходя на лов за кокошки, хората ходят на лов за лисици. Всичка кокошки си приличат и всички хора си приличат. Затова малко ми е тежичко. Но ако ти ме опитомиш, животът ми ще стане като пронизан от слънц. Аз ще разпозна външум от стъпки който ще бъде съвсем различен от всички друг. Другите шумове ме карат да се пъхам под земята, шумът от твоите стъпки ще ме повиква като музика да изляза от дупката. И освен това погледни! Виждаш ли нататък житните нивя? Аз не ям хлеб. За мене житото е безполезно. Житните нивя не ми припомнят нищо. А това е тъжно! Но ти имаш коса с цвят на злато. И когато ме опитомиш, ще бъде чудесно! Житото, което е златисто, ще ми спомня за тебе. И шумоленето на вятъра в житата ще ми бъде приятно... Лисицата млъкна и дълго гледа малкия принц.

- Моля ти се... опитоми ме

XXI

Tëdë dëcht nalôzł sã Lës ë rzekł:

- Witôjże.
 - Witôjże - baro pòsùszno odrzekł Môli Ksiżec ë sã òdwrócôl ale nikògò nje òbôczôl.
 - Tùwò, tùwò - pòw jedzôl głos - pòd jabłonką.
 - Chto tê jes? - spêtôl sã Môli Ksiżec - Të jest baro pjäkni.
 - Jô jem lësã - przedstawjôl sã Lës.
 - Pòj, pòbawji sã ze mną - pòprosił Môli Ksiżec. - Mje je tak baro smùtno...
 - Jô njé mògã sã z tobã bawjic - òdrzekł Lës - Jô nje jem przènâconi do lëdzi.
 - Ach jo, jô cë baro przeprôszom - rzekł Môli Ksiżec. Pò chwile sã spêtôl:
 - Co òznôczi "przènâconi"?
 - Të nje jes z tądką - rzekł Lës - Czegò tê tùwò szùkôsz?
 - Jô szùkóm lëdzi - òdrzekł Môli Ksiżec - Co òznobczi "przènâconi"?
 - Wejle zdrze, lëdze mają flintë ë jachtôją - zaczął dolmaczec Lës - Ônji robja bez to wjôldzi jiwer. Ale chowają tùz kùrë. Ë to je blós jich jedinem dobrotwem. Szùkôsz tê tùwò kùrów?
 - Njé - odrzekł Môli Ksiżec - Jô szùkóm drêchów. Co òznôczi "przènâcëc"?
 - To je aż nadto zabêté - òdrzekł Lës. - To òznobczi "zacignac wjazë".
 - Zacignac wjazë?
 - Në jo! Do têch czas tê jes dlô mje le môlêm knôpâ pòdobnëm do sto têscì jinich môlëch knôpów. Jô cë do njicze nie brekùjã. Ë tê mje téz do njicze nje brekùjesz. Jô jem dlô cë lësã pòdobnëm do sto têscì jinich lësów. Ale żelë tê mje przènâcisz do se, më bâdzemë sã brekowac. Tëdë tê bâdziesz dlô mje tém jednim na całim swjece, ë jô bâdã dlô cë tém jednim na całym swjece...
 - Jô kask rozmiejã - òdrzekł Môli Ksiżec. - Je taczi kwjôtk... Zdôwô mje sã, że ôn mje przènâcił do se...
 - To je mòzlëwé - zgòdził sã Lës - Na Zémji dzeją sã dzéwné rzeczë...
 - Kò to nje je wcale na Zémji! - zaprzékowôl Môli Ksiżec.
- Lës sã baro zainterésowôl tém co rzekł knôpiczk.
- Na jaczisz jinszi planéce?
 - Jo.
 - Są na téj planécë jachtarzë?
 - Nje.
 - To je baro czechawé. A kùrë?
 - Téz nje.
 - Kò cëž, njick nje je ùdaļi - wëstchnał Lës.
- [...]

Héwò je mòja krëjemnota, òna je baro prostô: Blós téde widzi sã dobrze, czédë zdrzi sã bez serce. To co je nôwôžnjészé, przed òczama je zakrëté.

XXI

Aleshores va ser quan va aparèixer la guineu.

-Bon dia- va dir la guineu.

-Bon dia -va respondre educadament el petit príncep, que es va girar, però no va veure res.

-Sóc aquí -va dir la veu -, sota la pomera...

-¿Qui ets? -va dir el petit príncep -. Ets molt bonica...

-Sóc una guineu -va dir la guineu.

-Vine a jugar amb mi -li va proposar el petit príncep-. Estic tan trist...

-No puc jugar amb tu -va dir la guineu-. No estic domesticada.

-Ah! perdonà -va fer el petit príncep.

Però, després de reflexionar, va afegir:

-¿Què vol dir "domesticar"?

-Tu no est d'aquí -va dir la guineu-, ¿què busques?

-Busco els homes -va dir el petit príncep -. ¿Què vol dir "domesticar"?

-Els homes -va dir la guineu- tenen escopetes i cacen. És molt empipador. També crien gallines. És l'única cosa interessant que fan. ¿Busques gallines?

-No -va dir el petit príncep-. Busco amics. ¿Què vol dir "domesticar"?

-És un cosa massa oblidada -vadir la guineu-. Vol dir "crear lligams..."

-¿Crear lligams?

-Es clar -va dir la guineu-. Per mi, de moment només ets un nen igual que cent mil altres nens. I no et necessito. I tu tampoc no em necessites. Per tu només sóc una guineu igual que cent mil altres guineus. Però, si em domestiques, ens necessitarem l'un a l'altre. Per mi seras únic al món. Per tu, jo seré única al món...

-Ja ho començó a entendre -va dir el petit príncep-. Hi ha una flor... em penso que m'ha domesticat...

-Pot ser -va dir la guineu -.A la terra s'hi veuen tota mena de coses...

-Oh!, no és pas a la Terra -va dir el petit príncep.

La guineu va semblar molt intrigada:

-¿En un altre planeta?

-Sí.

-¿Hi ha caçadors, en aquest planeta?

-No.

-És interessant això! ¿I gallines?

-No.

-No hi ha res perfecte-va sospirar la guineu.

Però la guineu va tornar a la seva idea:

-Duc una vida monòtona. Caço gallines, els homes em cecen. Totes les gallines s'assemblen, i tots els homes s'assemblen. Per això m'avorreixo una mica. Però, si em domestiques, la meva vida serà com si li toques el sol. Coneixeré un soroll de passos que serà diferent de tots els altres. Els altres passos em fan amagar sota terra. El teu em cridarà fora del cau, com una música. I a més, mira! ¿Veus, allà abaix, els camps de blat? Jo no menjó pa. Per mi el blat es inútil. Els camps de blat no em recorden res. I això és ben trist! Però tu tens els cabells de color d'or. Aleshores serà meravellós quan m'hauras domesticat! El blat, que és daurat, em farà pensar en tu. I m'agradarà el soroll del vent entre el blat...

La guineu va callar i va mirar una bona estona el petit príncep:

-Si us plau... domesticà'm! -va dir.

- D'acord -va respondre el petit príncep -. però no tinc gaire temps. Tinc amics per descobrir i moltes coses per conèixer.

-Només es coneixen les coses que es domestiquen -va dir la guineu-. Els homes ja no tenen temps de conèixer res. Comprend coses fetes als comerciants. Però com que no hi ha comerciants d'amics, els homes ja no tenen amics. Si vols un amic, domesticà'm!-¿Què s'ha de fer? -va dir el petit príncep.

- S'ha de ser molt pacient - va respondre la guineu -. Per començar t'asseuras una mica lluny de mi, així, a l'herba. Jo et miraré de reull i tu no diras res. El llenguatge és una font de malentesos. Però cada dia et podràs asseure una mica més a prop...

L'endemà el petit príncep va tornar.

-Hauria valgut més que tornessis a la mateixa hora -va dir la guineu-. Si vénys, per exemple, a les quatre de la tarda, des de les tres ja començaré a ser feliç. A mida que anirà passant l' hora, cada cop em sentiré més feliç. A les quatre, ja m'agitaré i m'inquietaré; descobriré el preu de la felicitat! Però si vens a qualsevol hora, no sabré mai quan m'he de preparar el cor... Calen ritus.

第 21 章

a
就在这当儿，跑来了一只狐狸。

“你好。”狐狸说。

“你好。”小王子很有礼貌地回答道。他转过身来，但什么也没有看到。

“我在这儿，在苹果树下。”那声音说。

“你是谁？”小王子说，“你很漂亮。”

“我是一只狐狸。”狐狸说。

“来和我一起玩吧，”小王子建议道，“我很苦恼...”

“我不能和你一起玩，”狐狸说，“我还没有被驯服呢。”

“啊！真对不起。”小王子说。

思索了一会儿，他又说道：

“什么叫‘驯服’呀？”

“你不是此地人。”狐狸说，“你来寻找什么？”

“我来找人。”小王子说，“什么叫‘驯服’呢？”

“人，”狐狸说，“他们有枪，他们还打猎，这真碍事！他们唯一的可取之处就是他们也养鸡，你是来寻找鸡的吗？”

“不，”小王子说，“我是来找朋友的。什么叫‘驯服’呢？”

“这是已经早就被人遗忘了的事情，”狐狸说，“它的意思就是‘建立联系’”

“建立联系？”

“一点不错，”狐狸说。“对我来说，你还只是一个小男孩，就像其他千万个小男孩一样。我不需要你。你也同样用不着我。对你来说，我也不过是一只狐狸，和其他千万只狐狸一样。但是，如果你驯服了我，我们就互相不可缺少了。对我来说，你就是世界上唯一的了；对我来说，也是世界上唯一的了。”

XXI

罹辦陞 釭顫陪 匙擎 夥煎 斜陽艘菜.

"寰喟." 罷辦陞 蛭ヤ菜.

"寰喟." 橫萼 諾濠朝 奢槳局 渠港ビ堅 跺擊 紿溜戲釭 羸鼠匙紫 爾檜雖 疊懊菜.

"陪 罷晦 餌婁釭鼠 壽縑 氹橫." 覩 瞪曖 斜 跡模葬陞 蛭ヤ菜.

"傘朝 援掘雖? 凱 雷 蕃際掘釭..." 橫萼 諾濠陞 蛭ヤ菜.

"陪 罷辦檢." 罷辦陞 蛭ヤ菜.

"檜葬 諦撫釭諦 へ眷 啾羸. 陪 薑蜓煎 蝠ヅ欽菜..." 橫萼 諾濠陞 薑曖ヤ菜.

"陪 傘諦 へ眷 啾 热 橋橫." 罷辦陞 蛭ヤ菜. "釭朝 望菟罹螳 氹雖 疊戲棲樞."

"羸, 嬻寰朮." 橫萼 諾濠陞 蛭ヤ菜.

斜棟釭 濡械 儬陝朮 獄局縑 斜朝 菜衛 蛭ヤ菜.

"<望菟檣菜>朝啪 癇雖?"

"凱 罷晦 餌朝 擁陞 羸棲掘釭. 凱 鼠橡 瓊堅 氹棲?" 罷辦陞 僮歷菜.

"陪 餌瑩菟擊 瓊堅 氹橫." 橫萼 諾濠陞 蛭ヤ菜. "<望菟檣菜>朝啪 癇雖?"

"餌瑩菟擎 模識擊 霽雖堅 氹堅 餌偷擊 ピ雖. 斜啪 雷 堆塉フ 操檢! 斜菟擎 煅羸葬菟紫 望棟. 斜匙檜 斜菟曖 嶧操フ 婦祿餌雖. 傘 煅羸葬蒂 瓊棲?" 罷辦陞 僮歷菜.

"羸棲檢. 陪 耀掘菟擊 瓊堅 氹橫. <望菟檣菜>朝啪 癇雖?" 橫萼 諾濠陞 蛭ヤ菜.

"斜勒 傘鼠 濡 濱B雖堅 氹朝 剪雖. 斜勒 <婦咱蒂 虜萐菜...>朝 喰檜檢." 罷辦陞 蛭ヤ菜.

"婦咱蒂 虜萐菜堅?"

"斜楚." 罷辦陞 蛭ヤ菜. "凱 羸霜 釭縑啦 热號擎 菜艇 模喇菟婁 菜蒂 夥 橋朝 フ 模喇縑 雖釭雖 疊羸. 斜楚撫 陪 傘蒂 ノ蹊煎 ピ雖 疊堅. 陪 傘縑啦 热號擎 菜艇 罷辦諦 僮偽擎 フ 葆葬 罷辦縑 雖釭雖 疊羸. ピ雖 虜 菴陞 釭蒂 望菟檣菜賊 釭朝 傘縑啦 檜 摄鼻縑 膳 霜 ピ釭夤縑 橋朝 襄營陞 腺 剪檢..."

"離靡 鼠蝦 蛭檣雖 檜朮陞 陞." 橫萼 諾濠陞 蛭ヤ菜. "粒 フ 歎檜陞 氹朝等... 斜 粒檜 釭蒂 望菟檣 勘 剪檢..."

"斜歇雖紫 眇脳雖." 罷辦陞 蛭ヤ菜. "雖掘縑朝 蝦乾 匙菟檜 菜 氹戲棲樞..."

"羸, 羸棲檢! 斜勒 雖掘縑撫陞 羸棲檢." 橫萼 諾濠陞 蛭ヤ菜.

罹辦朝 跪衛 掮旎フ 嗨儀檜歷菜.

"斜歲 菜艇 滌縑撫曖?"

"斜楚."

"斜 滌縛 餌偷羞菟檜 氹雖?"

"羸棲, 橋橫."

"斜剪 雷 檜鼻 ピ捱! 斜歲 煅羸葬朝?"

"橋橫."

"檜 摄鼻縑 謂瞪フ 等塙堆 橋捱." 罷辦朝 フ 獵擊 頂蓮歷菜.

斜棟釭 罷辦朝 ピ湍 檜檢晦煎 菜衛 蛭該葬蒂 紿溜菜.

XXI

Lerlamem enn renar ti vinn dan paraz. Li dir Ti-Prins:

- Bonzour.

Ti-Prins ti dir bonzour e li ti vir deryer anmemtan me li pa ti trouv personn. Enn lavoi ti dir:

- Mo la anba pie pom.

- Kisannla toi? ... Ala to zoli la!

- Mo enn renar.

- Vinn zoue ar moi. Mo bien-bien sagrin.

- Inposib. Mo pa aprivoize.

- Ki vedir sa?

- To pa dimoun isi toi. Ki to'le?

- Mo pe rod zoinn dimoun. Ki vedir aprivoize?

- Bann dimoun zot ena fizi. Zot lasas. Problem. Zot elve poul. Samem zot zafer prefere. To pe rod poul?

Ti-Prins ti reponn non. Li ti azoute ki li ti pe rod kamoid.

- Ki vedir aprivoize?

Renar la reponn:

- Souvan dimoun blyie. Li vedir 'kre bann lien'.

- Kre bann lien?

- Get sa! Pou moi to zis enn ti garson parmi san mil ti garson. Mo pa bizin toi e toi'si to pa bizin moi. Pou toi mo zis enn renar parmi san mil renar. Me si to aprivoiz moi, mo pou bizin toi kouma to pou bizin moi. Pou moi pou ena enn sel kouma toi; pou toi pou ena enn sel kouma moi.

- Aaaah! Mo koumans gagn lizour. ... Ena enn fler ... mo koir li finn aprivoiz moi.

- Bien posib. Lor Later ki nou zoinn!

- Pa isi lor Later.

Renar la ti paret pa pe gagn konpran:

- Lor enn lot planet?

- Wi.

- Ena saser lor sa planet la?

- Non.

- Huuum! Interesan. Ena poul?

- Non.

- Domaz. Nanye pa parfe.

Renar la ti kontinie so zistoir:

- Mo lavi rann. Mo lasas poul; bann saser lasas moi. Tou bann poul resamble; tou bann dimoun resamble. Mo plin. Me si to aprivoiz moi to pou amenn soley dan mo lavi. Pou ena tapaz enn pa ki pou differan ar lezot. Zis kan mo tann lezot pa ki mo pou al kasiet. To pa li kouma lamizik ki pou invit moi sorti dan mo trou. Aster get sa enn kou. To trouv sa bann karo dible la? Mo pa manz dipin. Pou moi dible li initil. Karo dible pa amenn okenn souvenir. Pa tris sa? Me to seve li kouler lor. Li pou mari siper si to aprivoiz moi. Dible kouler lor pou fer moi pans toi. E mo pou gagn bon ekout divan sante dan karo dible.

Renar la ti aret koze e pandan lontan li ti fixe Ti-Prins.

- Pa fer fos! Aprivoiz moi.

Ti-Prins ti dir li:

- Mo pa maynn me mo pa ena boukou letan. Ena boukou kamoid pou fer konesans e boukou nouveau kiksoz pou aprann.

Renar la pa ti kil parad:

- Si nou'le konn kiksoz nou bizin aprivoiz li. Dimoun pa gagn letan pou aprann nanye. Zot al laboutik zot nek aste. Boutikie li, li konn zis so profi, pa lamitie. Rezulta: dimoun pa ena kamoid. Si vremem to'le enn kamoid aprivoiz moi.

- Ki bizin fer?

- Bizin boukou pasians... Okoumansman to asiz inpe loin ar moi laba dan lerb. Mo pou yam toi dan koin lizie. Me pa dir nanye. Langaz gat tou. Sak zour to vinn inpe pli pre.

Lelandime Ti-Prins ti revini. Renar la ti dir li:

- To ti bizin revini mem ler. Si par egzanz to vinn kat-rer, depi troi-zer mo pou koumans eksite. Plis ler avanse, plis mo pou kontan. Ler kat-rer sone, mo pou tranble ar eksitasjon ek emosion; mo pou dekouver poi lamitie ek lamour. Me si to vinn ninport ki ler, zame mo pou kone ki ler pou prepar mo leker. Bizin souiv sistem.

XXI

Da var det ræven dukkede op.
Goddag, sagde ræven.
Goddag, svarede den lille prins høfligt og vendte sig om, men han kunne ikke se nogen.
Jeg er her, sagde stemmen, under æbletræet.
Hvem er du? spurgte den lille prins, du ser så pæn ud...
Jeg er en ræv, sagde ræven.
Vil du ikke lege med mig? spurgte den lille prins. Jeg er så ked af det.
Jeg kan ikke lege med dig, sagde ræven. Jeg er ikke gjort tam.
Å, så må du undskyldte, sagde den lille prins.
Men da han havde tænkt sig lidt om, tilføjede han:
Hvad er det at blive gjort tam?
Du stammer nok ikke herfra, sagde ræven.
Hvad søger du egentlig?
Jeg søger mennesker, svarede den lille prins.
Men hvad betyder gøre tam?
Mennesker har bøsser, sagde ræven, og de går på jagt.
Det er meget generende!
De opdrætter også høns.
Det er det eneste interessante ved dem.
Leder du også efter høns?
Nej, sagde den lille prins.
Jeg leder efter venner.
Hvad betyder gøre tam?
Noget man i al for høj grad har glemt.
Det betyder at knytte bånd.
Knytte bånd?
Ja vist, sagde ræven.
Endnu betyder du ikke andet for mig end en lille dreng, mage til hundrede tusinde andre små drenge.
Jeg har ikke brug for dig, og du har heller ikke brug for mig.
For dig er jeg bare en ræv mage til hundrede tusinde andre ræve.
Men hvis du gør mig tam, så vil vi få brug for hinanden.
Så bliver du den eneste i verden for mig, og jeg bliver den eneste i verden for dig.
Nu begynder jeg at forstå, sagde den lille prins.
Der er en blomst. . . den har vist gjort mig tam. . .
Det er muligt, sagde ræven.
På Jorden kan man komme ud for lidt af hvert. . .
Jamen det var skam ikke på Jorden, sagde den lille prins.
Det så ud, som om rævens nysgerrighed var blevet vakt.
Var det på en anden planet?
Ja.
Var der nogen jægere på den planet?
Nej.
Det var højst interessant.
Og høns?
Nej.
Intet er fuldkommen, sukkede ræven.
Men ræven forfulgte sin tanke fra før:
Mit liv er ensformigt. Jeg jager høns, og menneskene jager mig.

XXI

Entonces apareció el zorro:

-¡Buenos días! -dijo el zorro.

-¡Buenos días! -respondió cortésmente el principito que se volvió pero no vio nada.

-Estoy aquí, bajo el manzano -dijo la voz.

-¿Quién eres tú? -preguntó el principito- ¡Qué bonito eres!

-Soy un zorro -dijo el zorro.

-Ven a jugar conmigo -le propuso el principito- ¡estoy tan triste!

-No puedo jugar contigo, -dijo el zorro- no estoy domesticado.

-¡Ah, perdón! -dijo el principito.

Pero después de una breve reflexión, añadió:

-¿Qué significa "domesticar"?

-Tú no eres de aquí -dijo el zorro- ¿qué buscas?

-Busco a los hombres -le respondió el principito-. ¿Qué significa "domesticar"?

-Los hombres -dijo el zorro- tienen escopetas y cazan. ¡Es muy molesto! Pero también crían gallinas. Es lo único que les interesa. ¿Tú buscas gallinas?

-No -dijo el principito-. Busco amigos. ¿Qué significa "domesticar"? -volvió a preguntar el principito.

-Es una cosa ya olvidada -dijo el zorro-, significa "crear vínculos..."

-¿Crear vínculos?

-Efectivamente, verás -dijo el zorro-. Tú no eres para mí todavía más que un muchachito igual a otros cien mil muchachitos y no te necesito para nada. Tampoco tú tienes necesidad de mí y no soy para ti más que un zorro entre otros cien mil zorros semejantes. Pero si tú me domesticas, entonces tendremos necesidad el uno del otro. Tú serás para mí único en el mundo, yo seré para ti único en el mundo...

-Comienzo a comprender -dijo el principito-. Hay una flor... creo que ella me ha domesticado...

-Es posible -concedió el zorro-, en la Tierra se ven todo tipo de cosas.

-¡Oh, no es en la Tierra! -exclamó el principito.

El zorro pareció intrigado:

-¿En otro planeta?

-Sí.

-¿Hay cazadores en ese planeta?

-No.

-¿Qué interesante! ¿Y gallinas?

-No.

-Nada es perfecto -suspiró el zorro.

Y después volviendo a su idea:

-Mi vida es muy monótona. Cazo gallinas y los hombres me cazan a mí. Todas las gallinas se parecen y todos los hombres son iguales; por consiguiente me aburro un poco. Si tú me domesticas, mi vida estará llena de sól. Conoceré el rumor de unos pasos diferentes a todos los demás. Los otros pasos me hacen esconder bajo la tierra; los tuyos me llamarán fuera de la madriguera como una música. Y además, ¡mira! ¿Ves allá abajo los campos de trigo? Yo no como pan y por lo tanto el trigo es para mí algo inútil. Los campos de trigo no me recuerdan nada y eso me pone triste. ¡Pero tú tienes los cabellos dorados y será algo maravilloso cuando me domestiques! El trigo, que es dorado también, será un recuerdo de ti. Y amaré el ruido del viento en el trigo.

El Principito y El Zorro

El zorro se calló y miró un buen rato al principito:

-Por favor... doméstícame -le dijo.

-Bien quisiera -le respondió el principito pero no tengo mucho tiempo. He de buscar amigos y conocer muchas cosas.

-Sólo se conocen bien las cosas que se domestican -dijo el zorro-. Los hombres ya no tienen tiempo de conocer nada. Lo compran todo hecho en las tiendas. Y como no hay tiendas donde vendan amigos, los hombres no tienen ya amigos. ¡Si quieres un amigo, doméstícame!

-¿Qué debo hacer? -preguntó el principito.

-Debes tener mucha paciencia -respondió el zorro-. Te sentarás al principio un poco lejos de mí, así, en el suelo; yo te miraré con el rabillo del ojo y tú no me dirás nada.

XXI

Ja siis ilmuski rebane.

"Tere," ütles rebane.

"Tere," ütles väike prints viisakalt ja pöördus ümber, kuid ei näinud mitte kui midagi.

"Ma olen siin," ütles hääl, "õunapuu all..."

"Kes sa oled?" küsis väike prints. "Sa oled väga ilus..."

"Mina olen rebane," vastas rebane.

"Tule minuga mängima," tegi väike prints ettepaneku, "Ma olen nii väga õnnetu..."

"Ma ei saa sinuga mängida," vastas rebane. "Ma ei ole taltsutatud."

"Ah, palun vabandust," lausus väike prints. Kuid pärast hetkelist mõtlemist ta lisas:

"Mis see "taltsutama" tähendab?"

"Sa polegi siitkandist," sõnas rebane. "Mis sa siit otsid?"

"Otsin inimesi," vastas väike prints. "Mis see "taltsutama" tähendab?"

"Inimestel on püssid," ütles rebane, "ja nad peavad jahti. See on väga tülikas! Nad kasvatavad ka kanu. See on ainus, mille poolest nad huvitavad on. Kas sa otsid kanu?"

"Ei," vastas väike prints. "Otsin sõpru. Mis see "taltsutama" tähendab?"

"See asi on liiga unustuse hõlma vajunud," kostis rebane. "See tähendab "suhteid looma"".

"Suhteid looma?"

"Muidugi," ütles rebane. "Praegu pole sa mulle muud kui üks pisike poiss, täpselt samasugune kui sada tuhat teist pisikest poissi, ja mul pole sind tarvis. Ning ka sinul pole mind tarvis. Mina olen selle rebane nagu sada tuhat teist rebast. Aga kui sa mu taltsutad, siis on meil teineteist tarvis. Sina oled minu jaoks ainuke maailmas. Mina olen sinu jaoks ainuke maailmas..."

"Nüüd ma hakkan aru saama," ütles väike prints. "On üks lill.... ta on mu vist taltsutanud..."

"Võimalik," ütles rebane. "Maa peal võib igasuguseid asju näha..."

"Oh, see polegi maa peal!" ütles väike prints.

Rebane paistis olevat väga põnevil.

"Kas see on teisel planeedil?"

"Jah."

"Kas sellel planeedil ka jahimehi on?"

"Ei ole."

"Vaat see on alles huvitav! Aga kanu?"

"Ei ole."

"Miski ei ole täiuslik," ohkas rebane. Siis aga tuli ta oma mõtté juurde tagasi:

"Minu elu on üksluine. Ma pean jahti kanade peale, inimesed peavad jahti minu peale. Kõik kanad on ühesugused, kõik inimesed on ühesugused. Oleks nagu igavavõitu. Aga kui sa mu taltsutaksid, siis täituks mu elu otsekui päikesepaistega. Õpin tundma sammude kaja, mis kõigist teistest erineb. Teised sunnivad mind maa alla ronima! Sinu jala astumine kutsub mind oma urust välja otsekui muusika. Nüüd aga vaata! Näed seal viljapõldu? Mina leiba ei söö! Viljast pole mulle mingit kasu. Sellest on väga kahju! Sinul aga on kullakarva juksed. Oleks imetore, kui sa mu taltsutaksid.

Kuldne vili meenutaks mulle sind. Ja ma armastaksin tuule sahinat viljas..."

Rebane jäi vait ja vaatles kaua väkest printsi.

"Palun taltsuta mind," ütles ta siis.

"Kangesti tahaksin," vastas väike prints, "ent mul pole kuigi palju aega. Mul on vaja endale sõpru leida ja paljusid asju tundma õppida."

"Tuntakse ainult neid asju, mida taltsutatakse," ütles rebane. "Inimestel pole enam aega midagi tundma õppida. Nad ostavad kõiki asju valmis kujul kaupmeeste käest. Ja kuna ei ole kaupmehi, kes sõpru müüksid, siis polegi inimestel enam sõpru. Kui tahad endale sõpra, siis taltsuta mind!"

"Mis tuleb selleks teha?" küsis väike prints.

"Tuleb olla väga kannatlik," kostis rebane. "Kõigepealt istud minust veidi eemale, vaat nii, rohu peale. Ma vaatan sind silmanurgast ja sina ei ütle mulle mitte midagi.

XXI

EN TIU momento aperis la vulpo:

"Bonan tagon!" diris la vulpo.

"Bonan tagon!" gxentile respondis la eta princo.

Li turnigxis, sed nenion vidis.

"Mi estas tie cxi sub la pomarbo," diris la vocxo...

"Kiu vi estas?" diris la eta princo. "Vi estas suficxe beleta..."

"Mi estas vulpo," diris la vulpo.

"Venu ludi kun mi," proponis al gxi la eta princo.

"Mi estas tiel malgaja!..."

"Mi ne povas ludi kun vi," diris la vulpo. "Mi ne estas malsovagxigita."

"Ha, pardonu," diris la eta princo.

Sed post pripenso li aldonis:

"Kion signifas malsovagxigi?"

"Vi ne estas cxii-tiea," diris la vulpo. "Kion vi sercxas?"

"Mi sercxas homojn," diris la eta princo. "Kion sig-nifas malsovagxigi?"

"La homoj," diris la vulpo, "havas pafilojn kaj cxasas. Kia gxenajxo! Ili ankaù bredas kokinojn. Tio estas ilia sola intereso. Cxu vi sercxas kokinojn?"

"Ne," diris la eta princo. "Mi sercxas amikojn. Kion signifas malsovagxigi?"

"Tio estas tro forgesata afero," diris la vulpo.

"Tio signifas krei rilatojn..."

"Krei rilatojn?"

"Kompreneble," diris la vulpo. "Vi ankoraù estas por mi nur knabeto tute simila al cent mil knabetoj. Kaj mi ne bezonas vin. Kaj ankaù vi ne bezonas min. Mi estas por vi nur vulpo simila al cent mil vulpoj. Sed, se vi malsovagxigos min, ni bezonus nin reciproke. Vi estos por mi unika en la mondo. Mi estos por vi unika en la mondo."

"Mi ekkomprenas," diris la eta princo. "Mi konas certan floron... mi kredas, ke gxi malsovagxigis min..."

"Kredeble," diris la vulpo. Oni vidas sur Tero cxiajn aferojn..."

"Ho, tio ne estas sur Tero," diris la eta princo.

La vulpo sxajnis tre scivola:

"Cxu sur alia planedo?"

"Jes."

"Cxu estas cxasistoj sur tiu planedo?"

"Ne."

"Jen interesa afero! Kaj cxu estas kokinoj?"

"Ne."

"Nenio estas perfekta," suspiris la vulpo.

Sed gxi revenis al sia ideo:

"Mia vivo estas monotona. Mi cxasas kokinojn kaj homoj cxasas min. Cxiuj kokinoj similas unuj al aliaj, kaj cxiuj homoj ankaù. Do mi iom enuas. Sed, se vi malsovagxigos min, mia vivo estos kvazaù suna. Mi konos sonon de pasxo, kiuj distingigxas de cxiuj aliaj. La aliaj pasxo forpelas min en grunden. Viaj vokos min kiel muziko por iri el mia ternesto. Kaj rigardu! Cxu vi vidas tie tritikajn kampojn? Mi ne mangxas panon. Tritiko estas por mi senutila. Tritikaj kampoj memorigas min pri nenio. Kaj tio estas malgaja! Sed vi havas orajn harojn. Estos mirinde post kiam vi malsovagxigos min! Ora tritiko memorigas min pri vi. Kaj mi amos la susuron de vento en tritiko..."

La vulpo eksilentis kaj longe rigadis la etan princon:

"Mi petas... malsovagxigu min!" gxi diris.

"Volonte!" respondis la eta princo, "sed mi ne havas multe da tempo. Mi devas trovi amikojn kaj lerni multajn

aferojn."

"Oni konas nur tion, kion oni malsovagxigis," diris la vulpo.

آن وقت بود که سر و کله‌ی روباه پیدا شد.

روباه گفت: -سلام.

شهریار کوچولو برگشت اما کسی را ندید. با وجود این با ادب تمام گفت: -سلام.

...صدای گفت: -من این جام، زیر درخت سیب

!شهریار کوچولو گفت: -کی هستی تو؟ عجب خوشگلی

روباه گفت: -یک روباه من

...شهریار کوچولو گفت: -بیا با من بازی کن. نمی‌دانی چه قدر دلم گرفته

روباه گفت: -نمی‌توانم بات بازی کنم. هنوز اهلیم نکردند آخر

شهریار کوچولو آهی کشید و گفت: -معدرت می‌خواهم

اما فکری کرد و پرسید: -اهلی کردن یعنی چه؟

روباه گفت: -تو اهل اینجا نیستی. پی چی می‌گردی؟

شهریار کوچولو گفت: -پی آدم‌ها می‌گردم. نگفته اهلی کردن یعنی چه؟

روباه گفت: -آدم‌ها تنگ دارند و شکار می‌کنند. اینش اسباب دلخوری است! اما مرغ و ماکیان هم پرورش می‌دهند و خیرشان

فقط همین است. تو پی مرغ می‌گردی؟

شهریار کوچولو گفت: -نه، پی دوست می‌گردم. اهلی کردن یعنی چی؟

روباه گفت: -یک چیزی است که پاک فراموش شده. معنیش ایجاد علاقه کردن است

ایجاد علاقه کردن؟-

روباه گفت: -معلوم است. تو الان واسه من یک پسر بچه‌ای مثل صد هزار پسر بچه‌ی دیگر. نه من هیچ احتیاجی به تو دارم نه

تو هیچ احتیاجی به من. من هم واسه تو یک روباه مثُل صد هزار روباه دیگر. اما اگر منو اهلی کردي هر دو تمان به هم

احتیاج پیدا می‌کنیم. تو واسه من میان همه‌ی عالم موجود یگانه‌ای می‌شوی من واسه تو

شهریار کوچولو گفت: -کمک دارد دستگیرم می‌شود. یک گلی هست که گمانم مرا اهلی کرده باشد

روباه گفت: -بعید نیست. رو این کره‌ی زمین هزار جور چیز می‌شود دید

شهریار کوچولو گفت: -اووه نه! آن رو کره‌ی زمین نیست

روباه که انگار حسابی حیرت کرده بود گفت: -رو یک سیاره دیگر است؟

آره-

تو آن سیاره شکارچی هم هست؟-

نه-

محشر است! مرغ و ماکیان چه طور؟-

نه-

روباه آمکشان گفت: -همیشه‌ی خدا یک پای بساط لنگ است

اما پی حرفش را گرفت و گفت: -زنگی یکنواختی دارم. من مرغ‌ها را شکار می‌کنم آدم‌ها مرا. همه‌ی مرغ‌ها عین همند همه‌ی

آدم‌ها هم عین همند. این وضع یک خردۀ خلق را تندگ می‌کند. اما اگر تو منو اهلی کنی انگار که زندگیم را چراغان کرده باشی.

آن وقت صدای پایی را می‌شناسم که باهر صدای پای دیگر فرق می‌کند: صدای پای دیگران را وادار می‌کند تو هفت تا سوراخ

قابلیم بشوم اما صدای پای تو مثل نفعه‌ای مرا از سوراخ می‌کشد بیرون. تازه، نگاه کن آن جا آن گندم‌زار را می‌بینی؟ برای من

که نان بخور نیستم گندم چیز بی‌فایده‌ای است. پس گندم‌زار هم مرا به یاد چیزی نمی‌اندازد. اسباب تاسف است. اما تو موهات

رنگ طلا است. پس وقتی اهلیم کردی محشر می‌شود! گندم که طلایی رنگ است مرا به یاد تو می‌اندازد و صدای باد را هم که

...تو گندم‌زار می‌بیچد دوست خواهم داشت

XXI

Tá var tað, at revurin kom.
Góðan dagin, segði revurin.
Góðan dagin, svaraði tann lílti prinsurin fólkaliga og vendi sær við, men har var eingin at síggja.
Eg eri her, segði røddin, undir súreplatrænum.
Hvør ert tú?
spurdi tann lílti prinsurin, tú sært so fittur út. . .
Eg eri ein revur, segði revurin.
Kanst tú ikki koma at spæla við meg?
spurdi tann lílti prinsurin.
Eg eri so einsamallur.
Eg kann ikki spæla við teg, segði revurin.
Eg eri ikki tamdur.
Á, so mást tú orsaka, segði tann lílti prinsurin.
Men tá ið hann hevði hugsað seg um eina lótu, legði hann aftrat:
Hvat er tað at vera tamdur?
Tú manst ikki vera hiðani, segði revurin.
Hvørjum leitar tú eftir?
Eg sóknist eftir menniskjum, svaraði tann lílti prinsurin.
Men hvat merkir tað at temja?
Menniskjuni hava byrsur, segði revurin, og tey veiða djór.
Tað er ógvuliga nervandi!
Tey ala eisini høsn.
Tað er tað einasta góða við teimum.
Leitar tú eisini eftir høsnum?
Nei, segði tann lílti prinsurin.
Eg sóknist eftir vinum.
Hvat merkir tað at temja?
Nakað, sum tey flestu hava gloymt.
Tað merkir at knýta bond.
Knýta bond?
Ja, segði revurin.
Fyri mær ert tú ikki annað enn ein lítil óviti, eins og hundrað túsund aðrir smáir óvitar.
Eg havi ikki brúk fyri tær, og tú hevur heldur ikki brúk fyri mær.
Fyri tær eri eg bert ein revur, eins og hundrað túsund aðrir revar.
Men um tú vilt temja meg, so hava vit brúk fyri hvørjum øðrum.
Tá verður tú tann einasti, sum hevur nakað at týða fyri meg, og eg verði tann einasti, sum hevur nakað at týða fyri teg...
Nú skilji eg, segði tann lílti prinsurin.
Tað er ein blóma.... eg haldi, at hon man hava tamt meg...
Tað er möguligt, segði revurin.
Á Jørðini kann ein koma út fyri so nógum....
Jamen, tað var ikki á Jørðini, segði tann lílti prinsurin.
Tað tyktist, sum var revurin farin at forvitnast.
Var tað á eini aðrari stjørnu?
Ja.
Vóru nakrir veiðimenn á tí stjørnuni?
Nei.
Sera áhugavert.
Og høsn?

XXI

Silloin ilmestyi kettu näyttämölle.

— Hyvää päivää, sanoi kettu.

— Hyvää päivää, vastasi kohteliaasti pikku prinssi, joka kääntyi katsomaan, mutta ei nähnyt ketää.

— Minä olen täällä, sanoi ääni omenapuun alta . . .

— Kuka sinä olet? pikku prinssi kysyi. Olet hyvin sievä . . .

— Minä olen kettu, sanoi kettu.

— Tule leikkimään kanssani, pikku prinssi ehdotti. Olen niin surullinen . . .

— En voi leikkiä kanssasi, kettu vastasi. Minua ei ole kesytetty.

— Ai! anteeksi, sanoi pikku prinssi.

Mutta hetken mietittyään hän lisäsi:

— Mitä tarkoittaa »kesytetty»?

— Sinä et ole täältä kotoisin, kettu sanoi. Mitä sinä etsit?

— Minä etsin ihmisiä, pikku prinssi vastasi. Mitä tarkoittaa »kesytetty»?

— Ihmisillä, kettu sanoi, on pyssyt ja he metsästävät. Se on hyvin harmillista. He kasvattavat myös kanoja. Se on heidän ainoa hyvä puolensa. Haetko sinä kanoja?

— En, sanoi pikku prinssi. Minä haen ystäviä. Mutta mitä tarkoittaa »kesytetty»?

— Se on aivan liian unohdettu käsite, sanoi kettu. Kesyttää on sama kuin »solmia siteitä»

— Solmia siteitä?

— Aivan niin, kettu sanoi. Nyt sinä et ole minulle vielä muuta kuin aivan samanlainen pieni poika kuin satatuhatta muuta pikku poikaa. Enkä minä tarvitse sinua. Sen enempää kuin sinäkään tarvitset minua. Minä en ole sinulle kuin kettu, samanlainen kuin satatuhatta muuta. Mutta jos sinä kesytät minut, niin me tarvitsemme toinen toisiamme. Sinusta tulee minulle ainoa maailmassa. Ja minusta tulee sinulle ainoa maailmassa . . .

— Alan ymmärtää, sanoi pikku prinssi. On eräs kukka . . . luulen, että se on kesyttänyt minut. . .

— Saattaa olla, kettu sanoi. Maan päällä sattuu kaikenlaista . . .

— Oi! mutta ei se ole Maan päällä, pikku prinssi sanoi.

Kettu vaikutti hyvin uteliaalta:

— Jollain toisella tahdollaako?

— Niin.

— Onko silläkin tähdellä metsästääjiä?

— Ei.

— Sehän on mielenkiintoista. Entä kanoja?

— Ei.

— Mikään ei ole täydellistä, kettu huokasi.

Mutta sitten se palasi asiaansa.

— Elämäni on yksitoikkoista. Metsästän kanoja, ja ihmiset metsästävät minua. Kaikki kanat ovat samanlaisia, kaikki ihmiset samoin. Ikävystyn vähitellen. Mutta jos sinä kesyttäisit minut, tulisi elämäni aurinkoiseksi. Oppisin tuntemaan askelten äänen, joka olisi erilainen kuin kaikki muut. Muut askeleet saavat minut ryömimään maan sisään. Sinun askeleesi kutsuisivat minua kuopastani kuten ihana soitto. Ja katso! Näetkö tuolla vehnäpellot? Minä en syö leipää. Vehnä on minulle tarpeetonta. Vehnäpellot ovat minulle aivan yhdentekeviä. Ja se on murheellista! Mutta sinulla on kullankeltaiset hiukset. Olisi ihanaa kun kesyttäisit minut! Vehnä, joka on kullankeltaista, muistuttaisi minua sinusta. Ja rakastaisin tuulen suhinaa vehnäpellossa Kettu vaikeni ja katseli kauan pikku prinssiä.

— Ole hyvä . . . kesytä minut! se sanoi.

— Kyllähän minä mielelläni, pikku prinssi vastasi, mutta minulla ei ole paljon aikaa.

XXI

C'est alors qu'apparut le renard.

-Bonjour, dit le renard.

-Bonjour, répondit poliment le petit prince, qui se tourna mais ne vit rien.

-Je suis là, dit la voix, sous le pommier.

-Qui es-tu? dit le petit prince. Tu es bien joli...

-Je suis un renard, dit le renard.

-Viens jouer avec moi, lui proposa le petit prince. Je suis tellement triste...

-Je ne puis pas jouer avec toi, dit le renard. Je ne suis pas apprivoisé

-Ah! Pardon, fit le petit prince.

Mais après réflexion, il ajouta :

-Qu'est-ce que signifie "apprivoiser"?

-Tu n'es pas d'ici, dit le renard, que cherches-tu?

-Je cherche les hommes, dit le petit prince. Qu'est-ce que signifie "apprivoiser"?

-Les hommes, dit le renard, ils ont des fusils et ils chassent. C'est bien gênant! Il élèvent aussi des poules. C'est leur seul intérêt. Tu cherches des poules?

-Non, dit le petit prince. Je cherche des amis. Qu'est-ce que signifie "apprivoiser"?

-C'est une chose trop oubliée, dit le renard. Ca signifie "Créer des liens..."

-Créer des liens?

-Bien sûr, dit le renard. Tu n'es encore pour moi qu'un petit garçon tout semblable à cent mille petits garçons. Et je n'ai pas besoin de toi. Et tu n'a pas besoin de moi non plus. Je ne suis pour toi qu'un renard semblable à cent mille renards. Mais, si tu m'apprivoises, nous aurons besoin l'un de l'autre. Tu seras pour moi unique au monde. Je serai pour toi unique au monde...

-Je commence à comprendre, dit le petit prince. Il y a une fleur... je crois qu'elle m'a apprivoisé...

-C'est possible, dit le renard. On voit sur la Terre toutes sortes de choses...

-Oh! ce n'est pas sur la Terre, dit le petit prince. Le renard parut très intrigué :

-Sur une autre planète ?

-Oui.

-Il y a des chasseurs sur cette planète-là ?

-Non.

-Ca, c'est intéressant! Et des poules ?

-Non.

-Rien n'est parfait, soupira le renard.

Mais le renard revint à son idée :

-Ma vie est monotone. Je chasse les poules, les hommes me chassent. Toutes les poules se ressemblent, et tous les hommes se ressemblent. Je m'ennuie donc un peu. Mais si tu m'apprivoises, ma vie sera comme ensoleillée. Je connaîtrai un bruit de pas qui sera différent de tous les autres. Les autres pas me font rentrer sous terre. Le tien m'appellera hors du terrier, comme une musique. Et puis regarde! Tu vois, là-bas, les champs de blé? Je ne mange pas de pain. Le blé pour moi est inutile. Les champs de blé ne me rappellent rien. Et ça, c'est triste! Mais tu a des cheveux couleur d'or. Alors ce sera merveilleux quand tu m'aura apprivoisé! Le blé, qui est doré, me fera souvenir de toi. Et j'aimerai le bruit du vent dans le blé...

Le renard se tut et regarda longtemps le petit prince :

-S'il te plaît... apprivoise-moi! dit-il.

-Je veux bien, répondit le petit prince, mais je n'ai pas beaucoup de temps. J'ai des amis à découvrir et beaucoup de choses à connaître.

-On ne connaît que les choses que l'on apprivoise, dit le renard. Les hommes n'ont plus le temps de rien connaître. Ils achètent des choses toutes faites chez les marchands. Mais comme il n'existe point de marchands d'amis, les hommes n'ont plus d'amis. Si tu veux un ami, apprivoise-moi!

-Que faut-il faire? dit le petit prince.

XXI

Dyna pryd yr ymddangosodd y llwynog.
Dydd da, meddai'r llwynog.
Dydd da, atebodd y tywysog bach yn gwrtais, gan droi, ond heb weld dim.
Yma rwy i, meddai'r llais . . . o dan y goeden afalau.
Pwy wyt ti ?
holodd y tywysog bach.
Rwyti'n bert iawn.
Llwynog ydw i, meddai'r llwynog.
Dere i chwarae gyda fi, cynigiodd y tywysog bach.
Rwy i mor drist.
Alla i byth chware efo ti, meddai'r llwynog.
Dwyt ti ddim wedi gwneud cyfaill ohono i.
O !
mae'n ddrwg gen i, meddai'r tywysog bach.
Yna, ar ôl meddwl, ychwanegodd :
Beth mae gwneud cyfaill ohonot ti' yn ei feddwl ?
Nid un o'r lle hwn wyt ti, meddai'r llwynog.
Rwy i'n chwilio am ddynion, meddai'r tywysog bach.
Beth mae gwneud cyfaill ohonot ti yn ei feddwl ?
Mae gynnau gan ddynion, meddai'r llwynog, ac maen nhw'n hela. ---
Maen nhw hefyd yn magu ieir.
Dyna'u hunig ddiddordeb nhw.
Chwilio am ieir rwyti ?
Nage, meddai'r tywysog bach,
chwilio am gyfeillion.
Beth mae gwneud cyfaill ohonot ti yn ei feddwl ?
Rhywbeth sy wedi cael ei anghofio'n rhy aml, meddai'r llwynog.
Mae e'n golygu creu rhwymau . . .
Creu rhwymau ?
Dyna ti, meddai'r llwynog.
Dwyt ti'n ddim byd mwy i mi hyd yn hyn na bachgen bach, yn union yr un fath â chan mil o fechgyn bach eraill.
A dwyt ti ddim yn bwysig i mi.
A dwy innau ddim yn bwysig i tithau.
Dwy i'n ddim byd mwy i ti na llwynog yr un fath â chan mil o lwynogod eraill.
Ond petaet ti yn gwneud cyfaill ohono i, fe fydden ni'n bwysig i'n gilydd.
Fyddai neb tebyg i ti yn y byd i fi,
a fyddai neb tebyg i fi yn y byd i ti.
Rwy'n dechrau deall, meddai'r tywysog bach.
Mae yna flodyn bach . . . rwy'n credu ei fod e wedi gwneud cyfaill ohono i . . .
Mae hynny'n bosib, meddai'r llwynog.
Mae pob math o bethau i'w gweld ar y Ddaear.
O
nid ar y Ddaear mae hynny, meddai'r tywysog bach.
Edrychodd y llwynog yn chwilfrydig iawn.
Ar blaned arall ?
Ie.
Oes helwyr ar y blaned honno ?
Nac oes.
Mae hynny'n diddorol. Oes ieir yno ?

XXI

Qu'es alavetz que la vop apari.

- Adishatz, ce dishò la vop.
- Adishatz, ç'arresponò cortesament lo prinçòt, que s'arrevirè mes ne vedò pas
- Soi aqui, ce dishò la votz, devath lo pomèr...
- E qui ès ? ce dishò lo prinçòt. Qu'ès plan beròi.
- Que soi ua vop, ce dishò l'arrenard.

- Vienjigar dab jo, li perpausè lo prinçòt. Que soi tan triste...
- Ne poish pas jogar dab tu, ce dishò la vop. Amanida, ne'n soi pas.
- A ! perdona'm, ce hadó lo prinçòt.

Puish arron d'aver sonjat, que contunhè .

- Qó qué vóu diser « amanir » ?
- N'è pas d'aci, ce hadó la vop, çò qué cercas ?
- Cerqui los ómis, ce dishò lo prinçòt. Çó qué significa « amanir » ?
- Los ómis, ce dishò la vop, qu'an fesilhs e que càcan. Qu'es hòrt geinant !

Qu'eslhèvan tanben garias. Qu'es lor sol interés. Cercas garias ?

- Non, ce dishò lo prinçòt. Que cerqui amies. Çò qué significa « amanir » ?
- Qu'es ua causa tròp desbrembada, ce dishò la vop. Aquò vòu diser « crear ligams... »

– Crear ligams ?

- Solide, ce dishò la vop. Tu n'è pas sonque un gojatòt entà jo tot parièr a cent mila gojatòts. N'èi pas daun de tu. E n'as pas tanpauc besonh de jo. Que soi tà tu sonque un arrenard esgau a cent mila arrenards. Mes tu, se m'amaneishes, qu'auram daun l'un de l'aute. Seràs entà jo unic au monde...

- Comenci de compréner, ce dishò lo prinçòt. Qu'i a ua hlor.. crei que m'a amanit...
- Aquà's possible, ce dishò la vop. Véden sus Tèrra causas de tot òrdi..
- O ! Açò n'es pas sus Tèrra, ce dishò lo prinçòt.

La vop apari hòrt encuentada .

- Sus ua auta planeta ?
- Òc.
- Qu'i a caçaires, sus aquesta planeta aqui ?
- Non.
- Aquò's intéressant ! E garias ?
- Non.
- Tot n'es pas complit, ce planhè la vop.

Mes la vop tornè a la soa idèia :

- Mavita es anujosa. Caci las garias, los òmis me càcan. Totas las poras se sémblan, e tots los òmis se sémblan. M'anugi donc un chic. Mes, se m'amaneishes, la mia vita ne'n serà com assorelhada. Coneisherèi un brut de pas qui ne's semblarà pas a nat aute. Los autes pas me hèn entrar devath tèrra. Lo ton m'aperarà hòra deu jaç, tanben com ua musica. E puish espia ! Veis, lahòra, los camps de blat ? Ne mingi pas pan. Lo blat entà jo ne serveish pas end arren.

XXI

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

Τότε ήταν που παρουσιάστηκε η αλεπού:

- Καλημέρα, είπε η αλεπού.
- Καλημέρα, απάντησε ευγενικά ο μικρός πρίγκιπας, που γύρισε προς το μέρος απ' όπου ακουγόταν η φωνή, μα δεν είδε τίποτε.
- Έδώ είμαι, είπε η φωνή, κάτω από τη μηλιά ...
- Ποια είσαι συ; είπε ο μικρός πρίγκιπας. Είσαι πολύ όμορφη ...
- Είμαι μια αλεπού, είπε η αλεπού.
- Έλα να παίξεις μαζί μου, της πρότεινε ο μικρός πρίγκιπας. Είμαι τόσο λυπημένος ...
- Δεν μπορώ να παίξω μαζί σου, είπε η αλεπού, δεν είμαι εξημερωμένη.
- Α! συγνώμη, έκανε ο μικρός πρίγκιπας. Μα, αφού σκέφτηκε λίγο, πρόσθεσε:
- Τι πάει να πει «εξημερωμένη»;
- Δεν θα είσαι από 'δω, είπε η αλεπού, τι ψάχνεις να βρεις;
- Ψάχνω να βρω τους ανθρώπους, είπε ο μικρός πρίγκιπας. Τι σημαίνει εξημερωμένη;
- Οι άνθρωποι, είπε η αλεπού, έχουν τουφέκια και κυνηγούν. Αυτό είναι πολύ ενοχλητικό. Ακόμη ανατρέφουν κότες. Είναι το μόνο που τους ενδιαφέρει. Μήπως ψάχνεις για κότες;
- Όχι, είπε ο μικρός πρίγκιπας, ψάχνω για φίλους. Τι σημαίνει «εξημερώνω»;
- Είναι κάτι ξεχασμένο για τα καλά, τώρα πια, είπε η αλεπού. Αυτό σημαίνει «δημιουργώ δεσμούς».
- Δημιουργώ δεσμούς;
- Ναι, βέβαια, είπε η αλεπού. Για μένα εσύ δεν είσαι ακόμη παρά ένα αγοράκι όμοιο με εκατό χιλιάδες άλλα μικρά αγόρια. Και δεν έχω την ανάγκη σου. Κι εσύ το ίδιο δεν έχεις την ανάγκη μου. Για σένα, δεν είμαι παρά μια αλεπού όμοια με εκατό χιλιάδες άλλες αλεπούδες. Μα, αν εσύ με εξημερώσεις, θα 'χουμε ανάγκη ο ένας τον άλλο. Θα 'σαι για μένα μοναδικός στον κόσμο. Θα 'μαι για σένα μοναδική στον κόσμο...
- Αρχίζω να καταλαβαίνω, είπε ο μικρός πρίγκιπας. Υπάρχει ένα λουλούδι... νομίζω πως μ' έχει εξημερώσει...
- Καθόλου απίθανο, είπε η αλεπού. Πάνω στη Γη βλέπει κανείς κάθε λογής πράματα ...
- Ω! Αυτό δεν έγινε στη Γη, είπε ο μικρός πρίγκιπας. Η αλεπού φάνηκε να ενδιαφέρεται πολύ.
- Σ' ένα άλλο πλανήτη;
- Ναι.
- Υπάρχουν κυνηγοί σε κείνο εκεί τον πλανήτη;
- Όχι.
- Αυτό είναι πολύ ενδιαφέρον! Και κότες;
- Όχι.
- Τίποτε δεν είναι τέλειο, αναστέναξε η αλεπού. Όμως, η αλεπού ξαναγύρισε στην ιδέα της:
- Η ζωή μου είναι μονότονη. Κυνηγώ κότες, οι άνθρωποι κυνηγούν εμένα. Όλες οι κότες μοιάζουν μεταξύ τους κι όλοι άνθρωποι μοιάζουν το ίδιο. Λοιπόν, κι εγώ κάπως βαριέμαι. Όμως, αν με εξημερώσεις, η ζωή μου θα μοιάζει σαν να την πλημμύρισε ο ήλιος. Θα γνωρίσω ένα θόρυβο από βήματα διαφορετικά απ' όλα τ' άλλα. Τα άλλα βήματα με κάνουν να καταχωνιάζομαι μέσα στη γη. Το δικό σου θα με φωνάζει να βγω έξω από την τρύπα μου, σαν να 'ναι μια μουσική. Κι ύστερα, κοίταξε! Βλέπεις εκεί κάτω τα σταροχώραφα; Εγώ δεν τρώω ψωμί. Για μένα, το σιτάρι δεν χρησιμεύει σε τίποτε. Κι αυτό είναι θλιβερό! Μα εσύ έχεις χρυσαφένια μαλλιά. Θα 'ναι υπέροχα όταν θα μ' έχεις εξημερώσει! Το στάρι που είναι χρυσαφένιο, εσένα θα μου θυμίζει. Και θ' αγαπώ το θόρυβο του ανέμου καθώς θα περνάει ανάμεσα από τα στάχυα του σταριού.
- Η αλεπού σώπασε και βάλθηκε να κοιτάζει το μικρό πρίγκιπα για πολλή ώρα.
- Σε παρακαλώ, εξημέρωσέ με, είπε!
- Πολύ το θέλω, απάντησε ο μικρός πρίγκιπας, μα δεν έχω καιρό. Έχω ν' ανακαλύψω φίλους και να γνωρίσω πολλά πράγματα.

Akkor jelent meg a róka.

- Jó napot! - mondta a róka.
 - Jó napot! - felelte udvariasan a kis herceg. Megfordult, de nem látott senkit.
 - Itt vagyok az almafa alatt - mondta a hang.
 - Ki vagy? - kérdezte a kis herceg. - Csinosnak csinos vagy...
 - Én vagyok a róka - mondta a róka.
 - Gyere, játsszál velem - javasolta a kis herceg. - Olyan szomorú vagyok...
 - Nem játszhatom veled - mondta a róka. - Nem vagyok megszelídítve.
 - Ó, bocsánat! - mondta a kis herceg. Némi tűnődés után azonban hozzátette: - Mit jelent az, hogy "megszelídíteni"?
 - Te nem vagy idevalósi - mondta a róka. - Mit keresel?
 - Az embereket keresem - mondta a kis herceg. - Mit jelent az, hogy "megszelídíteni"?
 - Az embereknek - mondta a róka - puskájuk van, és vadásznak. Mondhatom, nagyon kellemetlen! Azonfölül tyúkot is tenyésztenek. Ez minden érdekességük. Tyúkokat keresel?
 - Nem - mondta a kis herceg. - Barátokat keresek. Mit jelent az, hogy "megszelídíteni"?
 - Olyasmi, amit nagyon is elfelejtettek - mondta a róka. - Azt jelenti: kapcsolatokat teremteni.
 - Kapcsolatokat teremteni?
 - Úgy bizony - mondta a róka. - Te pillanatnyilag nem vagy számomra más, mint egy ugyanolyan kisfiú, mint a többi száz- meg százezer. És szükségem sincs rád. Ahogyan neked sincs én rám. Számodra én is csak ugyanolyan róka vagyok, mint a többi száz- meg százezer. De ha megszelídítesz, szükségünk lesz egymásra. Egyetlen leszel számomra a világban. És én is egyetlen leszek a te számodra...
 - Kezdem érteni - mondta a kis herceg. - Van egy virág... az, azt hiszem, megszelídített engem...
 - Lehet - mondta a róka. - Annyi minden megesik a Földön...
 - Ó, ez nem a Földön volt - mondta a kis herceg.
- A róka egyszeriben csupa kíváncsiság lett.
- Egy másik bolygón?
 - Igen.
 - Vannak azon a bolygón vadászok?
 - Nincsenek.
 - Lám, ez érdekes. Hát tyúkok?
 - Nincsenek.
 - Semmi sem tökéletes - sóhajtott a róka. De aztán visszatért a gondolatára: - Nekem bizony egyhangú az életem. Én tyúkokra vadászom, az emberek meg én rám vadásznak. Egyik tyúk olyan, mint a másik; és egyik ember is olyan, mint a másik. Így aztán meglehetősen unatkozom. De ha megszelídítesz, megfényesednék tőle az életem. Lépések neszét hallanám, amely az összes többi lépés neszétől különböznék. A többi lépés arra készítet, hogy a föld alá bújjak. A tiéd, mint valami muzsika, előcsalna a lyukamból. Aztán nézd csak! Látod ott azt a búzatáblát? Én nem eszem kenyерet. Nincs a búzára semmi szükségem. Nekem egy búzatábláról nem jut eszembe semmi. Tudod, milyen szomorú ez? De neked olyan szép aranyhajad van. Ha megszelídítesz, milyen nagyszerű lenne! Akkor az aranyos búzáról rád gondolhatnék. És hogy szeretném a búzában a szél susogását...

A róka elhallgatott, és sokáig nézte a kis herceget.

- Légy szíves, szelídíts meg! - mondta.
- Kész örö mest - mondta a kis herceg -, de nem nagyon érek rá. Barátokat kell találnom, és annyi minden meg kell ismernem!
- Az ember csak azt ismeri meg igazán, amit megszelídít - mondta a róka. - Az emberek nem érnek rá, hogy bármit is megismerjenek. Csupa kész holmit vásárolnak a kereskedőknél. De mivel barátkereskedők nem léteznek, az embereknek nincsenek is barátaik. Ha azt akarod, hogy barátod legyen, szelídíts meg engem.

XXI

In quel momento apparve la volpe.

"Buon giorno", disse la volpe.

"Buon giorno", rispose gentilmente il piccolo principe, voltandosi: ma non vide nessuno.

"Sono qui", disse la voce, "sotto al melo..."

"Chi sei?" domando' il piccolo principe, "sei molto carino..."

"Sono una volpe", disse la volpe.

"Vieni a giocare con me", le propose il piccolo principe, sono cosi' triste..."

"Non posso giocare con te", disse la volpe, "non sono addomestica".

"Ah! scusa", fece il piccolo principe.

Ma dopo un momento di riflessione soggiunse:

"Che cosa vuol dire <addomesticare>?"

"Non sei di queste parti, tu", disse la volpe, "che cosa cerchi?"

"Cerco gli uomini", disse il piccolo principe.

"Che cosa vuol dire <addomesticare>?"

"Gli uomini" disse la volpe, "hanno dei fucili e cacciano. E' molto noioso! Allevano anche delle galline. E' il loro solo interesse. Tu cerchi delle galline?"

"No", disse il piccolo principe. "Cerco degli amici. Che cosa vuol dire <addomesticare>?"

"E' una cosa da molto dimenticata. Vuol dire <creare dei legami>..."

"Creare dei legami?"

"Certo", disse la volpe. "Tu, fino ad ora, per me, non sei che un ragazzino uguale a centomila ragazzini. E non ho bisogno di te. E neppure tu hai bisogno di me. Io non sono per te che una volpe uguale a centomila volpi. Ma se tu mi addomestichi, noi avremo bisogno l'uno dell'altro. Tu sarai per me unico al mondo, e io saro' per te unica al mondo".

"Comincio a capire" disse il piccolo principe. "C'e' un fiore... credo che mi abbia addomesticato..."

"E' possibile", disse la volpe. "Capita di tutto sulla Terra..."

"Oh! non e' sulla Terra", disse il piccolo principe.

La volpe sembro' perplessa:

"Su un altro pianeta?"

"Si".

"Ci sono dei cacciatori su questo pianeta?"

"No".

"Questo mi interessa. E delle galline?"

"No".

"Non c'e' niente di perfetto", sospiro' la volpe. Ma la volpe ritorno' alla sua idea:

"La mia vita e' monotona. Io do la caccia alle galline, e gli uomini danno la caccia a me. Tutte le galline si assomigliano, e tutti gli uomini si assomigliano. E io mi annoio perci'. Ma se tu mi addomestichi, la mia vita sara' illuminata. Conoscero' un rumore di passi che sara' diverso da tutti gli altri. Gli altri passi mi fanno nascondere sotto terra. Il tuo, mi fara' uscire dalla tana, come una musica. E poi, guarda! Vedi, laggiu' in fondo, dei campi di grano? Io non mangio il pane e il grano, per me e' inutile. I campi di grano non mi ricordano nulla. E questo e' triste! Ma tu hai dei capelli color dell'oro. Allora sara' meraviglioso quando mi avrai addomesticato. Il grano, che e' dorato, mi fara' pensare a te. E amerò' il rumore del vento nel grano..."

La volpe tacque e guardo' a lungo il piccolo principe:

"Per favore... addomesticami", disse.

"Volentieri", disse il piccolo principe, "ma non ho molto tempo, pero'. Ho da scoprire degli amici, e da conoscere molte cose".

"Non ci conoscono che le cose che si addomesticano", disse la volpe. "Gli uomini non hanno piu' tempo per conoscere nulla. Comprano dai mercanti le cose gia' fatte. Ma siccome non esistono mercanti di amici, gli uomini non hanno piu' amici. Se tu vuoi un amico addomesticami!"

"Che cosa bisogna fare?" domando' il piccolo principe.

XXI

すると、そこへキツネがあらわれました。

「こんにちは」と、キツネがいいました。

「こんにちは」と、王子さまは、ていねいに答えてふりむきましたが、なんにも見えません。

「ここだよ。リンゴの木の下だよ……」と、声がいいました。

「きみ、だれだい？ とてもきれいなふうしてるじゃないか……」と、王子さまがいいました。

「おれ、キツネだよ」と、キツネがいいました。

「ぼくと遊ばないかい？ ぼく、ほんとにかなしいんだから……」と、王子さまはキツネにいいました。

「おれ、あんたと遊べないよ。飼いならされちゃいないんだから」と、キツネがいいました。

「そうか、失敬したな」と、王子さまがいいました。

でも、じっと考えたあとで、王子さまは、いいたしました。

「〈飼いならす〉って、それ、なんのことだい？」

「あんた、ここの人じゃないな。いったい、なにさがしてるのでかい？」

XXI

Aquò's aquí qu'apareguèt lo rainal.

— Bon jorn, çò faguèt lo rainal.

— Bon jorn, çò respondèt tot plen brave lo princilhon que se virèt mas que vegèt pas res.

— Soi aquí, faguèt la votz, jol pomièr...

— Qual ès ? faguèt lo princilhon. Ès plan polit...

— Soi un rainal, çò faguèt lo rainal.

— Vèni t'amusar amb ieu, li propausèt lo princilhon. Soi talament trist...

— Me pòdi pas amusar amb tu, faguèt lo rainal, soi pas aprivadat.

— O ! perdonà, faguèt lo princilhon.

Mas, un còp plan soscat, ajustèt:

— Qué vòl dire "aprivadar" ?

— Es pas d'aicí, faguèt lo rainal, que cèrcas ?

— Cèrqui los òmes, faguèt lo princilhon. Qué vòl dire "aprivadar" ?

— Los òmes, faguèt lo rainal, an de fusilhs e caçan. Es embestiant que jamai pus !

Fan tanben venir de polalha. Aquò's lor sol interès. Cèrcas de galinas ?

— Que non ! faguèt lo princilhon. Cèrqui d'amics. Qué vòl dire "aprivadar" ?

— Es una causa plan demembrada, faguèt lo rainal. Aquò vòl dire "fargar de ligams" ?

— Fargar de ligams ?

— Plan segur, faguèt lo rainal. Per ieu ès encara pas mai qu'un drollet del tot parièr a cent mila drollets. E ai pas besonh de tu. E as pas besonh de ieu tanpauc. Per tu soi pas mai qu'un rainal parièr a cent mila rainals. Mas se m'amanhagas, aurem de besonh un de Fautre. Per ieu seràs unic al mond... Per tu serai unic al mond...

— Comenci de comprene, faguèt lo princilhon. I a una flor... cresí que m'a privadat...

— Possible, faguèt lo rainal. Sus Tèrra òm vei tota mena de causas...

— O ! es pas sus Tèrra, faguèt lo princilhon.

Lo rainal, aquò lo semblava tafurar :

— Sus una autra planeta ?

— Òc!

— I a de caçaires sus aquela planeta ?

— Non.

— Aquò's quicòm ! E de galinas ?

— Non.

— I a pas res de perfièch, sospirèt lo rainal.

Mas lo rainal i tornèt:

— La meu vida es tristoneta. Fau caça a las galinas, los òmes me fan caça. Las galinas, totas se semblan, e los òmes, totes se semblan. Alara m'embèstii un pauc. Mas, se m'aprivadavas, ma vida serià coma ensolelhada. Coneisserà un bruch de pas que serià diferent de totes los autres. Los autres passes me fan entutar. Lo teu me sonarà fòra de la tuta, coma una musica. Puèi, finta ! Veses, los bladals, alà ? Mangi pas de pan. Lo blat, per ieu, es pas util. Los bladals me remenant pas res. E aquò's trist ! Mas tu as la borra daurada. Alara aquò serà quicòm de meravilhós quand m'auràs aprivadat ! Lo blat qu'es daurat me farà remembrar de tu. E aimarai lo bruch del vent dins lo blat...

Lo rainal se calèt e agachèt un brave brieu lo princilhon:

— Se te plai... faguèt, aprivada-me !

— Vòli plan, respondèt lo princilhon, mas ai pas plan léser. Ai d'amics a descobrir e fòrça causas a conéisser.

— Om coneis pas que los èstres qu'òm adometgís, faguèt lo rainal. Los òmes an pas mai léser de conéisser res. O crompan tot tot prèst a cò dels mercants. Mas coma de mercants d'amics n'i a pas, los òmes an pas mai d'amics. Se vòls un amic, aprivada-me !

XXI

Tieši tad parādījās lapsa.

- Labdien, - viņa teica.
- Labdien, - pieklājīgi atbildēja mazais princis, lai gan neviena neredzēja.
- Es esmu šeit, - teica kāda balss zem ābeles.
- Kas tu esi? - vaicāja mazais princis. - Tu esi ļoti skaista...
- Es esmu lapsa, - lapsa atbildēja.
- Nāc parotaļājies ar mani, - uzaicināja mazais princis. - Man ir skumji...
- Es nevaru ar tevi rotaļāties, - teica lapsa. - Es neesmu pieradināta.
- Piedodiet, - sacīja mazais princis, bet brīdi padomājis, piebilda:
- Ko nozīmē "pieradināt"?
- Tu neesi šejienietis, - teica lapsa, - ko tu meklē?
- Es meklēju cilvēkus, - atteica mazais princis.
- Ko nozīmē "pieradināt"?
- Cilvēkus, - lapsa brīnījās, - viņiem taču ir šautenes, un viņi medī. Tas ir ļoti nepatīkami! Un vēl viņi audzē vistas. Tas ir vienīgais labums. Vai tu meklē vistas?
- Nē, - atteica mazais princis. - Es meklēju draugus. Ko nozīmē "pieradināt"?
- Tas ir pārāk aizmirsts jēdziens, - atbildēja lapsa. - Tas nozīmē "nodibināt ciešas saites"...
- Nodibināt ciešas saites?
- Protams, - sacīja lapsa. - Pagaidām tu manās acīs esi tikai mazs zēns, kas līdzīgs simt tūkstošiem citu. Un tu man neesi vajadzīgs. Bet arī es tev neesmu vajadzīga. Tev es esmu tikai lapsa, kas līdzinās simt tūkstošiem citu lapsu. Bet, ja tu mani pieradināsi, mēs būsim vieni otram vajadzīgi. Tu būsi man vienīgais visā pasaule. Es būšu tev vienīgā visā pasaule.
- Es sāku saprast, - teica mazais princis. - Ir kāda puķe ... man šķiet, ka viņa mani pieradinājusi...
- Tas ir iespējams, - atbildēja lapsa. - Uz Zemes viss iespējams...
- Nē, tas nebija uz Zemes, - iebilda mazais princis. Lapsa likās ļoti ieinteresēta:
- Uz kādas citas planētas?

- Jā.

- Vai uz tās planētas ir arī mednieki?

- Nē.

- Tas ir interesanti. Un vistas?

- Nē.

- Nekas pasaule nav pilnīgs, - nopūtās lapsa. Bet tad viņa atgriezās pie aizsāktās domas:

- Mana dzīve ir ļoti vienmuļa. Es medīju vistas, cilvēki medī mani. Visas vistas līdzinās cita citai, un visi cilvēki līdzinās cits citam. Tad nu es mazliet garlaikojos. Bet, ja tu mani pieradināsi, mana dzīve kļūs saules pilna. Es pazīšu soļu troksni, kas atšķirsies no visiem citiem.

Pārējie solji liks man noslēpties zemē, tavējie - kā mūzika aicinās mani ārā no alas. Un tad vēl - skaties! Vai tu redzi tur to kviešu lauku? Es neēdu maizi. Labība man nav vajadzīga. Labības lauks man neko neatgādina. Un tas ir ļoti skumji! Bet tev ir mati zelta krāsā. Tas būs brīnišķīgi, kad tu būsi mani pieradinājis! Kvieši, kas arī ir zeltaini, man atgādinās tevi, un es iemīlēšu vējā šalcošo druvu ...

Lapsa apklusa un ilgi raudzījās uz mazo princi.

- Lūdzu ... pieradini mani! - viņa teica.

- Labprāt, - atbildēja mazais princis, - bet man nav daudz laika. Man jāatrod draugi un jāiepazīstas ar daudz ko citu.

- Mēs pazīstam tikai to, ko pieradinām, - sacīja lapsa. - Cilvēkiem vairs nav laika neko iepazīt. Viņi nopērk pie tirgotāja jau visu gatavu. Bet, tā kā nav tirgotāju, kas pārdotu draugus, tad cilvēkiem vairs nav draugu. Ja tu vēlies draugu, pieradini mani!

- Kas tad jādara? - jautāja mazais princis.

- Jābūt ļoti pacietīgam, - atbildēja lapsa. - Vispirms tu apsēdīsies zāle - tā patālāk no manis.

XXI

Tada pasirodė lapė.

- Laba diena,- tarė lapė.
- Laba diena,- mandagiai atsiliepė mažasis princas, bet atsisukės niekonepastebėjo.
- Aš čia,- pasigirdo balsas,- po obelimi...
- Kas tu tokia?- paklausė mažasis princas.- Tu labai daili...
- Aš esu lapė,- tarė lapė.
- Eik šen, pažaisime,-pasiūlė mažasis princas.- Man labai liūdna...
- Aš negaliu su tavimžaisti,- tarė lapė.- Aš neprijauskinta.
- A, atsiprašau,- tarė mažasis princas.

Bet pagalvojės pridūrė:

- O kas yra "prijauskinti"?
- Tu ne iš čia,- tarė lapė.- Ko tu ieškai?
- Aš ieškau žmonių,- tarė mažasis princas.- Kas yra "prijauskinti"?
- Žmonės,- tarė lapė,- turi šautuvus ir medžioja. Tai gerokai varžo! Be to, jie laikovištas. Jomis jie ir tesirūpina. Tu ieškai vištų?
- Ne, tarė mažasis princas.- Aš ieškau draugų. Kas yra "prijauskinti"?
- Tai jau seniai užmiršta savora,- tarė lapė.- Tai reiškia "užmegsti ryšius..."
- Užmegzti ryšius?
- Žinoma,-tarė lapė.- Tu mandar esi berniukas, panašus į šimtą tūkstančių kitų berniukų. Ir tu mannereikalingas.Ir aš tau nereikalinga. Aš tau esu lapė, panaši į šimtą tūkstančių lapių. Bet jei tu maneprisiajaukinsi, mudu būsimevienas kitamreikalingi. Tu mantada būsi vienintelis pasaulyje. Aš tau būsiu vienintelė pasaulyje.
- Pradedu suprasti,- tarė mažasis princas.- Yra vienatokia gėlė... Man rodos, kad ji mane prisijaukino...
- Galbūt,- tarė lapė.- Žemėje būna visokiausių dalykų...
- O, tai visai ne Žemėje,- tarė mažasis princas.

Lapė atrodė labai susidomėjusi.

- Kitoje planetoje?
- Taip.
- Ar toje planetojeyra medžiotojų?
- Ne.
- Tai įdomu! O vištų?
- Ne.
- Niekad nebūna viskas kaip reikia,- atsidusolapė.

Tačiau ji grįžo prie savominties.

- Mano gyvenimaslabai nejvairus. Aš medžioju vištas, o žmonės medžioja mane. Visos vištос tarp savęs panašios, ir visi žmonės tarp savęs panašūs. Taigi mantruputi nuobodu. Bet jei tu mane prisijaukinsi, manogyvenimasnušvis lyg saulė. Aš pažinsiu tokį žingsnių garsą, kuris skirsis nuo visų kitų. Kiti žingsniai maneverčia liesti į žemę. Tavožingsniai maneišvadins lauk iš urvo kaip muzika. O beto, žiūrėk! Matai, ten - javų laukas? Duonos aš nevalgau. Iš javų man jokios naudos.Javų laukai manniekoneprimena. Ir tai liūdna! Bet tavoplaukai yra aukospalvos.

Taigi kaip bus puiku, kai tu maneprijauskinsi! Aukso spalvosjavai manprimin stave. Ir manbus malonuklausytis vėjo šiurenimojavuose...

Lapė nutilo ir, ilgai žiūrėjusi į mažajį princą, tarė:

- Prašau... prisijaukink mane!

- Labai norėčiau,- atsakė mažasis princas,- bet kad neturiu daug laiko. Reikia susirasti draugų ir susipažinti su daug visokiu dalykų.

XXI

Fegg volpi.
L-ghodwa t-tajba, qal il-volpi.
L-ghodwa t-tajba, wiegbu
bil-pulit il-Princep iż-Żgħir li dar lura, imma ma ra xejn.
Hawn jien, qal il-leħen, taħt is-siġra tat-tuffieħ.
Int min int ?
staqsieħ il-Princep iż-Żgħir.
Kemm int sabiħ . . .
Jien volpi, wiegbu l-volpi.
Ejja ilgħab miegħi, issuġġerielu l-Princep iż-Żgħir.
Inħossni mdejjjaq ħafna . . .
Jien ma nistax nilgħab miegħek, qallu l-volpi.
Jien minix mans.
Ah !
Skużani, skuża ruħu l-Princep iż-Żgħir.
Imma wara li thasseq ftit, żied igħid :
Mans xi tfisser ?
Int m'intix minn hawn, qal il-volpi, x'qed tfittex ?
Qed infitħex il-bnedmin, wiegbu l-Princep iż-Żgħir.
Mans xi tfisser ?
Il-bnedmin, kompla l-volpi, għandhom ix-xkubetti u jikkacċaw.
M'hix haġa sabiħa dik !
Irabbu wkoll it-tigieg.
Dak biss hu l-interess tagħhom.
Int qed tfittex it-tigieg ?
Le, wiegeb il-Princep.
Jien ħbieb qed infitħex.
Mans xi tfisser ?
Hija haġa li ntesiet, beda jfisser il-volpi.
Tfisser toħloq il-ħoloq . . .
Toħloq il-ħoloq ?
Iva, qal il-volpi.
Għalija int m'intix ħlief naqra ta' tfajjal li kollok kemm int tixbah lil mitt elf tifel ckejke.
U jien m'għandix bżonnok.
U lanqas int m'għandek bżonni.
Għalik jien m'iniex ħlief volpi li nixxiebah
ma' mitt elf volpi.
Imma, jekk int timmansani, aħna jkollna bżonn xulxin.
Għalija int tkun uniku fid-dinja,
u jien għalik inkun uniku fid-dinja . . .
Qed nibda nifhem, qal il-Princep iż-Żgħir.
Hemm warda . . . naħseb li jien immansajtha.
Jista' jkun, qal il-volpi.
Fid-Dinja tiltaqa'
ma' kollox . . .
Oh !
M'hux fid-Dinja, qal il-Princep iż-Żgħir.
Il-volpi deher imħasseb wisq.
Fuq pjaneta oħra ?
Iva.
Hemm kaċċaturi fuq il-pjaneta li qed issemmi ?
Le.

XXI

Da dukket reven opp.

- Goddag, sa reven.
- Goddag, svarte den lille prinsen høflig og snudde seg, men han så ingenting.
- Jeg er her - under epletreet, sa stemmen.
- Hvem er du? sa den lille prinsen. Du ser så sot ut.
- Jeg er en rev, sa reven.
- Vil du ikke leke med meg? spurte den lille prinsen. Jeg er så lei meg.
- Jeg kan ikke leke med deg, sa reven. Jeg er ikke blitt gjort tam.
- Å, unnskyld, sa den lille prinsen.

Men da han hadde tenkt seg litt om, la han til:

- Hva betyr det "å bli gjort tam"?
- Du er nok ikke herfra, sa reven. Hva leter du etter?
- Jeg leter etter mennesker, svarte prinsen. Men hva betyr det "å bli gjort tam"?
- Menneskene har børser, sa reven. De går på jakt. Det er svært sjenerende. De holder høns også. Det er det eneste interessante ved dem. Leter du etter høns?
- Nei, sa den lille prinsen. Hva betyr det "å bli gjort tam"?
- Det er noe som er gått altfor meget i glemmeboken. Det betyr "knytte bånd".
- Knytte bånd?
- Akkurat, sa reven. Ennå er ikke du noe annet for meg enn en liten gutt som ligner hundre tusen andre guttunger. Og for deg er jeg bare en rev som ligner hundre tusen andre rever. Men hvis du gjør meg tam så får vi bruk for hverandre. Du vil bli den eneste i verden for meg og jeg vil bli den eneste i verden for deg...
- Jeg begynner å forstå, sa den lille prinsen. Det er en blomst... jeg tror den har gjort meg tam...
- Det kan tenkes, sa reven. Man kan komme ut for litt av hvert på Jorden...
- Å nei - det er ikke på Jorden, sa den lille prinsen.

Reven ble åpenbart nysgjerrig.

- På en annen planet?
- Ja.
- Fantes der jegere på den planeten?
- Nei.
- Det var virkelig interessant! Og høns?
- Nei.
- Ingenting er fullkommen, sukket reven.

Men så fortsatte den sin tankegang fra før:

- Mitt liv er så ensformig. Jeg går på jakt etter hønsene, og menneskene går på jakt etter meg. Alle høns ligner hverandre, og alle mennesker ligner hverandre. Og derfor kjeder jeg meg litt. Men hvis du ville gjøre meg tam, kunne jeg få litt solskinn i mitt liv. Jeg ville kjenne igjen lyden av skritt som er helt annerledes enn alle andre. Andre skritt ville få meg til å gjemme meg under jorden, men dine skritt ville høres som musikk og lokke meg opp fra hiet mitt igjen. Se deg om litt! Kan du se åkrene der nede? Jeg spiser ikke brød. Åkrene er helt unyttige for meg. Og det er så trist! Men ditt hår skinner som gull. Og derfor ville det være så deilig hvis du kunne gjøre meg tam. For så ville kornet få meg til å tenke på deg, fordi det er så gyllent. Og da ville jeg komme til å elske vinden som suser gjennom kornet...

Reven stoppet og stirret lenge på den lille prinsen:

- Å vær så snill... gjør meg tam! sa den.
- Jeg skulle gjerne gjort det, sa den lille prinsen, men jeg har så dårlig tid. Jeg skal finne meg venner og det er så mange ting jeg skal bli kjent med.

Man blir bare kjent med det som man gjør tamt, sa reven. Menneskene har ikke tid til å bli kjent med noen ting lenger. De kjøper alt ferdig i butikkene. Men det finnes ikke butikker som selger venner. Menneskene har ikke venner mer. Gjør meg tam hvis du har lyst på en venn!

XXI

Wtedy pojawił się lis.

- Dzień dobry - powiedział lis.
- Dzień dobry - odpowiedział grzecznie Mały Książę i obejrzał się, ale nic nie dostrzegł.
- Jestem tutaj - posłyszał głos - pod jabłonią!
- Ktoś ty? - spytał Mały Książę. - Jesteś bardzo ładny...
- Jestem lisem - odpowiedział lis.
- Chodź pobawić się ze mną - zaproponował Mały Książę. - Jestem taki smutny...
- Nie mogę bawić się z tobą - odparł lis. - Nie jestem oswojony.
- Ach, przepraszam - powiedział Mały Książę. Lecz po namyśle dorzucił: - Co znaczy "oswojony"?
- Nie jesteś tutejszy - powiedział lis. - Czego szukasz?
- Szukam ludzi - odpowiedział Mały Książę. - Co znaczy "oswojony"?
- Ludzie mają strzelby i polują - powiedział lis. - To bardzo kłopotliwe. Hodują także kury, i to jest interesujące. Poszukujesz kur?
- Nie - odrzekł Mały Książę. - Szukam przyjaciół. Co znaczy "oswoić"?
- Jest to pojęcie zupełnie zapomniane - powiedział lis. - "Oswoić" znaczy "stworzyć więzy".
- Stworzyć więzy?
- Oczywiście - powiedział lis. - Teraz jesteś dla mnie tylko małym chłopcem, podobnym do stu tysięcy małych chłopców. Nie potrzebuję ciebie. I ty mnie nie potrzebujesz. Jestem dla ciebie tylko lisem, podobnym do stu tysięcy innych lisów. Lecz jeżeli mnie oswoisz, będziemy się nawzajem potrzebować. Będziesz dla mnie jedyną na świecie. I ja będę dla ciebie jedyną na świecie.
- Zaczynam rozumieć - powiedział Mały Książę. - Jest jedna róża... zdaje mi się, że ona mnie oswoiła...
- To możliwe - odrzekł lis. - Na Ziemi zdarzają się różne rzeczy...
- Och, to nie zdarzyło się na Ziemi - powiedział Mały Książę.

Lis zaciekał się:

- Na innej planecie?
 - Tak.
 - A czy na tej planecie są myśliwi?
 - Nie.
 - To wspaniałe! A kury?
 - Nie.
 - Nie ma rzeczy doskonałych - westchnął lis i zaraz powrócił do swej myśli: - Życie jest jednostajne. Ja poluję na kury, ludzie polują na mnie. Wszystkie kury są do siebie podobne i wszyscy ludzie są do siebie podobni. To mnie trochę nudzi. Lecz jeśli mnie oswoił, moje życie nabraloby blasku. Z daleka będę rozpoznawał twoje kroki - tak różne od innych. Na dźwięk cudzych kroków chowam się pod ziemię. Twoje kroki wywabią mnie z jamy jak dźwięki muzyki. Spójrz! Widzisz tam łany zboża? Nie jem chleba. Dla mnie zboże jest nieużyteczne. Łany zboża nic mi nie mówią. To smutne! Lecz ty masz złociste włosy. Jeśli mnie oswoisz, to będzie cudownie. Zboże, które jest złociste, będzie mi przypominało ciebie. I będę kochać szum wiatru w zbożu...
- Lis zamilkł i długo przypatrywał się Małemu Księciu.
- Proszę cię... oswój mnie - powiedział.
 - Bardzo chętnie - odpowiedział Mały Książę - lecz nie mam dużo czasu. Muszę znaleźć przyjaciół i nauczyć się wielu rzeczy.
 - Poznaje się tylko to, co sie ostoi - powiedził lis. - Ludzie mają zbyt mało czasu, abu cokolwiek poznać. Kupują w sklepach rzeczy gotowe. A ponieważ nie ma magazynów z przyjaciółmi, więc ludzie nie mają przyjaciół. Jeśli chcesz mieć przyjaciela, oswój mnie!
 - A jak się to robi? - spytał Mały Książę.
 - Trzeba być bardzo cierpliwym. Na początku siądziesz w pewnej odległości ode mnie, ot tak, na trawie. Będę spoglądać na ciebie kątem oka, a ty nic nie powiesz. Mowa jest źródłem nieporozumieć. Lecz każdego dnia będziesz mógł siadać trochę bliżej...

XXI

Es aqui que pareiguè lou reinard :

- Bon jour, faguè lou reinard.
- - Bon jour, respoundeguè em'amenanço lou pichot pronce que se revirè, mai veguè rèn.
- Siéu aqui, diguè la voues, soutu lou poumié.
- -Quau siés ? diguè lou pichot prince ? Siés bèn galant...
- -Siéu un reinard, diguè lou reinard.
- Vène jouga ‘mé tu, diguè lou reinard, siéu pas aprivada.
- Ah ! perdoun, faguè lou pichot prince.

Mai, aguènt perpenssa, apoundeguè :

- Dequé vòu dire “ aprivada ” ?
- Siés pas d'eici, diguè lou reinard, de que cerques ?
- Cerque lis ome, diguè lou pichot prince. Dequé vòu dire “ aprivada ” ?
- Lis ome, diguè lou reinard, an de fusieu e casson. Es proun geinant ! Fantambèn de galino. Es soun sulet avantage. Siés en bousco de galino ?
- Noun, diguè lou pichot pronce, siéu en bousco d'ami. Dequé vòu dire “ aprivada ” ?
- Es uno causo que l'óublidan trop, faguè lou reinard, acò es pèr dire “ crea de liame ”.
- Crea deliame ?
- Ato, diguè lou reinard. Siès encaro pèr iéu qu'un pichot drole tout parié à cènt milo drole. E de tu, n'ai pas de besoun e tu as nimai ges de besoun de iéu. Siéu pèr tu qu'un reinard tout parié à cènt milo reinard. Mai, se m'aprivades, auren besoun l'un de l'autre. Saras pèr iéu unique au monde. Sarai pèr tu unique au mounde...
- Coumençe de capita, diguè lou pichot pronce. I'a uno flour que crese que m'a aprivada.
- Tant se pòu, diguè lou reinard. Se vèi sur la Terro, tanti meno de causo.
- Oh ! Es pas sus la Terro, diguè lou pichot prince.

Lou reinard semblè tout entriga :

- Sus uno autre planeto ?
- O
- I'a de casaire sus aquesto planeto ?
- Noun.
- Acò es interessant ! E de galino ?
- Noun.
- Rèn es perfèt, soupirè lou reinard.

Pamens lou reinard revenguè à soun item :

- Ma vido es mounoutouno. Iéu casse galino e lis ome me casson iéu. Tóuti li galino se sèmblon e tóuti lis ome se sèmblon. Adounc me vèn un pau lou làngui. Mai se m'aprivades tu, ma vido vendra souleiouso. Couneissirai un brut de pas que n'i'aura ges de parié. Lis àutri pas me fan rintra soutu terro. Lou tiéu me sounara en deforo dóu trau, parié uno musico. Pièi, regardo ! Veses aperalin li terro de blad ? Iéu mange ges de pan. Pèr iéu lou blad sèr de rèn. Li terro de blad noun me rapellon rèn. Es acò qu'es triste. Mai toun péu es coulour d'or. Alor quoro m'aouras aprivada, sara meravihous ! Lou blad, qu'es daura, me sara souvenènço de tu. Alor amarai lou brut dou vènt dins li blad...

Lou reinard se teisè e regardè loungamen lou pichot prince :

- Te pregue... de m'aprivada, venguè piè !

XXI

Atunci apăru vulpea.

- Bună ziua, zise vulpea.
- Bună ziua, răsunse politicos micul prinț, care se întoarse, dar nu văzu nimic.
- Sunt aici, zise vocea, sub pom, sub măr.
- Cine ești tu? zise micul prinț. Ești foarte drăguță...
- Sunt o vulpe, zise vulpea.
- Vino să te joci cu mine, îi propuse micul prinț. Sunt aşa de trist...
- Nu pot să mă joc cu tine, zise vulpea. Nu sunt domesticită.
- Ah! Pardon, zise micul prinț.

Dar după ce se gîndi, adăugă:

- Ce înseamnă "domesticit"?
- Tu nu ești de pe aici, spuse vulpea, ce cauți tu?
- Caut oamenii, spuse micul prinț. Ce înseamnă "a domesticiti"?
- Oamenii, spuse vulpea, au puști și vînează. E foarte neplăcut. Dar cresc și pui de găină. Așa e singurul lor interes. Tu cauți pui?
- Nu, spuse micul prinț. Eu caut prieteni. Ce înseamnă "a domesticiti"?
- E un lucru uitat de mult, spuse vulpea. Înseamnă "a crea legături..."
- A crea legături?
- Bineînteles, spuse vulpea. Tu nu ești deocamdată pentru mine decât un băiețel care se aseamănă perfect cu oricare altul dintr-o sută de mii de băieți. Și eu nu am nevoie de tine. Și nici tu nu ai nevoie de mine. Eu nu sunt pentru tine decât o vulpe ca o sută de mii altele. Dar dacă tu mă domesticești, vom avea nevoie unul de altul. Tu vei fi pentru mine unic în lume. Eu voi fi pentru tine unică pe lume...
- Încep să înțeleg, zise micul prinț. Este o floare... cred că ea m-a domesticit.
- E posibil, spuse vulpea. Pe Pămînt se întîmplă tot felul de lucruri...
- Oh! Asta nu e pe Pămînt, spuse Micul prinț. Vulpea păru foarte intrigată:
- Pe o altă planetă?
- Da.
- Există vînători pe planeta aceea?
- Nu.
- Sună interesant. Dar pui?
- Nu.

- Nimic nu este perfect, suspină vulpea. Dar reveni la ideea sa:

- Viata mea e monotonă. Eu vînez pui, oamenii mă vînează pe mine. Toți puii se aseamănă și toți oamenii sunt la fel. Deci mă cam plăcătesc. Dar dacă tu mă domesticești, viața mea va fi cu totul alta, luminoasă. Aș cunoaște un zgromot de pas care va fi diferit de celelalte. Ceilalți pași mă fac să intru sub pămînt. Al tău mă va chema afară, ca o muzică. Și încă ceva! Privește, vezi acolo cîmpurile cu grîu? Eu nu mânînc pîine. Grîul este inutil pentru mine. Cîmpurile de grîu nu înseamnă nimic pentru mine. Și asta e trist! Dar tu ai părul blond, aurit. Atunci cînd tu mă vei fi domesticit va fi minunat. Grîul, care este auriu, îmi va aminti de tine. Și îmi va plăcea zgromotul vîntului prin grîu...

Vulpea tăcu și îl privi îndelung pe micul prinț:

- Te rog... domesticește-mă! spuse ea.
- Aș vrea mult, răsunse micul prinț, dar nu am prea mult timp. Am de găsit prieteni și multe lucruri de cunoscut.
- Nu cunoști decât lucrurile pe care le domesticești, spuse vulpea. Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Ei cumpără de la negustori lucruri făcute de-a gata. Dar cum nu există negustori care să vîndă prieteni, oamenii nu mai au prieteni. Dacă vrei un prieten, domesticește-mă.
- Ce trebuie făcut? spuse micul prinț.

XXI

Вот тут-то и появился Лис.

- Здравствуй, - сказал он.
- Здравствуй, - вежливо ответил Маленький принц и оглянулся, но никого не увидел.
- Я здесь, - послышался голос. - Под яблоней...
- Кто ты? - спросил Маленький принц. - Какой ты красивый!
- Я - Лис, - сказал Лис.
- Поиграй со мной, - попросил Маленький принц. - Мне так грустно...
- Не могу я с тобой играть, - сказал Лис. - Я не приручен.
- Ах, извини, - сказал Маленький принц.

Но, подумав, спросил:

- А как это - приручить?
- Ты не здешний, - заметил Лис. - Что ты здесь ишешь?
- Людей ищу, - сказал Маленький принц. - А как это - приручить?
- У людей есть ружья, и они ходят на охоту. Это очень неудобно! И еще они разводят кур. Только этим они и хороши. Ты ишешь кур?
- Нет, - сказал Маленький принц. - Я ишу друзей. А как это – приручить?
- Это давно забытое понятие, - объяснил Лис. - Оно означает: создать узы.
- Узы?
- Вот именно, - сказал Лис. - Ты для меня пока всего лишь маленький мальчик, точно такой же, как сто тысяч других мальчиков. И ты мне не нужен. И я тебе тоже не нужен. Я для тебя всего только лисица, точно такая же, как сто тысяч других лисиц. Но если ты меня приручишь, мы станем нужны друг другу. Ты будешь для меня единственным в целом свете...

И я буду для тебя один в целом свете...

- Я начинаю понимать, - сказал Маленький принц. - Была одна роза... наверно, она меня приручила...
- Очень возможно, - согласился Лис. - На Земле чего только не бывает.
- Это было не на Земле, - сказал Маленький принц.

Лис очень удивился:

- На другой планете?
- Да.
- А на той планете есть охотники?
- Нет.
- Как интересно! А куры есть?
- Нет.
- Нет в мире совершенства! - вздохнул Лис.

Но потом он вновь заговорил о том же:

- Скучная у меня жизнь. Я охочусь за курами, а люди охотятся за мною. Все куры одинаковы, и люди все одинаковы. И живется мне скучновато. Но если ты меня приручишь, моя жизнь словно солнцем озарится. Твои шаги я стану различать среди тысяч других. Заслушав людские шаги, я всегда убегаю и прячусь. Но твоя походка позовет меня, точно музыка, и я выйду из своего убежища. И потом - смотри! Видишь, вон там, в полях, зреет пшеница? Я не ем хлеба. Колосья мне не нужны. Пшеничные поля ни о чем мне не говорят. И это грустно! Но у тебя золотые волосы. И как чудесно будет, когда ты меня приручишь! Золотая пшеница станет напоминать мне тебя. И я полюблю шелест колосьев на ветру...

Лис замолчал и долго смотрел на Маленького принца. Потом сказал:

- Пожалуйста... приручи меня!
- Я бы рад, - отвечал Маленький принц, - но у меня так мало времени. Мне еще надо найти друзей и узнать разные вещи.
- Узнать можно только те вещи, которые приручишь, - сказал Лис. -
У людей уже не хватает времени что-либо узнавать. Они покупают вещи готовыми в магазинах. Но ведь нет таких магазинов, где торговали бы друзьями, и потому люди больше не имеют друзей. Если хочешь, чтобы у тебя был друг, приручи меня!
- А что для этого надо делать? - спросил Маленький принц.
- Надо запастись терпением, - ответил Лис. - Сперва сядь вон там, поодаль, на траву - вот так. Я буду на тебя исcosa поглядывать, а ты молчи. Слова только мешают понимать друг друга. Но с каждым днем садись немножко ближе...

Назавтра Маленький принц вновь пришел на то же место.

- Лучше приходи всегда в один и тот же час, - попросил Лис. - Вот, например, если ты будешь приходить в четыре часа, я уже с трех часов почувствую себя счастливым. И чем ближе к назначенному часу, тем счастливее. В четыре часа я уже начну волноваться и тревожиться. Я узнаю цену счастью! А если ты приходишь всякий раз в другое время, я не знаю, к какому часу готовить свое сердце... Нужно соблюдать обряды.
- А что такое обряды? - спросил Маленький принц.
- Это тоже нечто давно забытое, - объяснил Лис. -

XXI

Dalle bás prinssaš oinmii riebana.

— Buorre beaivi rávkai rieban.

— Ibmel atti, vástidii bas prinssaš já jorggihi geahčat, muhto ii oaidnan šat geange.

— Mun lean dáppe, gullui jietna eppelmuora vuolde.

— Giibat don leat? jearai bas prinssaš. — Don leat hui čáppa...

— Mun lean rieban, dat dajai.

— Boade duhkoraddat muinna, bas prinssaš dáhtui. — Mun lean nu morrašis...

— In mun sáhte duinna duhkoraddat. Giige ii leat lodjudan mu, čilgii rieban.

— Já, atte ándagassii, rávkai bas prinssaš.

Muhto, go son leai veva áiggi smiehttan, de son jearai lasi:

— Maid oaiwilda »lodjudan»?

— Don it ása dáppe, vástidii rieban. Maid don ozat?

— Mun ozan olbrnuid, muhto maid oaiwilda »lodjudan»?

— Olbrnuin leat bissut, rieban čilgii, já sii bivdet meahceealliid. Dat lea hui váivi.

Sis leat maid vuoncat. Die leage sin áidna buorre bealle. Ozatgo don vuoncaid?

— In, vástidii bas prinssaš. — Mun ozan ustibiid, muhto maid oaivvilda »lodjudan»?

— Dan leat olbrnot juo measta vajaldahttan, dajai rieban.

Lod Judit lea seamma go »čatnat oktavuodaids...

— čatnat oktavuodaids?

— Nu fal, dajai rieban. — Dál don it leat munnje go áibbas seammalágan unna gánddaš go čuohteduhat eara unna gánddaža. Mun in dárbaš du eanet go donge mu. Mun in leat dutnje eara go rieban, seammalágan go čuohteduhat eara. Muhto juos don lodjudivčet mu, de moai dárbašivčiime goappat guimmiideame. Dalle dus šattašii munnje áidna máiimmes já mus dutnje áidna máiimmes...

— Ádden, dajai bas prinssaš. Muhtin rássi... mu mielas orru, ahte dat lea lodjudan mu...

— Sáhtta leat, dajai rieban. — Eatnan alde geawa nu mággaláhkai.

— Hei, muhto dat ii leatge Eatnan alde, fuopmašahtii bas prinssaš hoahpus.

Riebana sáhkiivuodat buollajedje:

— Man nu násttis, nugo?

— Na.

— Leatgo doppege meahccebivdit?

— Eai.

— Diethan leai hearvai. Nabai vuoncat?

— Eai.

— Na mihkigie ii leat ollasit buorre, šuohkihi rieban. Já ohpit dat čilgegodii:

— Mus lea oktageardanis eallin. Bivddan vuoncaid já olbrnot bivdet mu. Buot vuoncat leat seammalágan, seamma go buot olbrnotge. Mun dolkkán já láitastuvan. Muhto juos don lodjudivčet mu, livčet dego beaiwadat mu eallimii. Oahpašin earuhit lávkkiid jieni, mii livčii earalágan go buot earat. Earaid lávkkiid dihte mun ruohtastan báhtui já čágan eatnan vuollai. Du lávkkiid dihte mun čágašin eret eatnan vuolde, dego gulašin čábbasamosit čuojaheamen. Geahčas mat oainnatgo duoid gordnebealdduid? Mun in bóra láibbi, gordni lea munnje dárbašmeahttun. Bealddut eai mearkkaš munnje maidige. Já dat lea moraš ášši! Muhto dus leat gollefískes vuovttat, gal juo livčii suohtas, juos don lodjudivčet mu! Gollefískes gortnis muittašin du já bieggašuwama gordnebealddus, mun ráhkisti vičen...

XXI

Talle uccâ prinsâš oinij riämnjá.

- Pyeri peivi, eedâi riemnjis.
- Pyeri peivi, västidij uccâ priinsâš já jorgettij keččâd, mutâ ij uámám innig kiämmán.
- Mun lam tääbbin, kullui jienâ oomeenmuorá vyelni.
- Kiigis tun lah? koijadij uccâ priinsâš. - Tun lah uáli muččâd...
- Mun lam riemnjis, eedâi riemnjis.
- Puádi sierâdid muin, uccâ priinsâš tátui. - Mun lam nuuvt murrâsist...
- Jiem mun pyevti min sierâdid. Kihheen ij lah lojodám muu, čielgij riemnjis.

- Jáá, adde addâgâsân, eedâi uccâ priinsâš.

Mutâ, ko sun lái váhá ääigi smiettâm, te sun koijadij lase:

- Maid uáivild "lojodâm"?
- Tun jieh aasá tääbbin, västidij riemnjis. Maid tun uusâh?
- Mun uusâm ulmuid, mutâ maid uáivild "lojodâm"?
- Ulmuin láá pisoh, riemnjis čielgij, já šij pivdeh meecieleid. Tot lii uáli väivi. Sist láá meid käänih. Tie lii-uv áinoo šiev peeli. Uusâh-uv tun kaanijd?
- Jiem, västidij uccâ priinsâš. - Mun uusâm ustevij, mutâ maid uáivild "lojodâm"?

- Tom láá ulmuuh jo masa vájáldittám, eedâi riemnjis.

Lojodid lii siämmáá ko "čoonnâd ohtâvuodâid"...

- Čoonnâd ohtâvuodâid?

- Nuuvt eidu, eedâi riemnjis. - Tääl tun jieh lah munjin ko aaibâs siämmâálágán uccâ kaandâš ko čyetituhháát eres uccâ kandii. Mun jiem taarbâš tuu eenâb ko tungin muu. Mun jiem lah tunjin eres ko riemnjis, siämmâálágán ko čyetituhháát eres. Mutâ jis tun lojodičcih muu, té muoi tarbâšičcijm kuábâš-uv kuáimán. Talie tuší šodáčcij munjin áinoo maaihmst já must tunjin áinoo maailmist...

- Addiim, eedâi uccâ priinsâš. Mottoom rääsi... muu mielâst oro, et tot lii lojodâm muu...

- Sáttâ lede, eedâi riemnjis. - Eennâm alne kiâvá nuuvt maanjânaál.

- Hei, mutâ tot ij lahkin Eennâm alne, huámášutij uccâ priinsâš huápush.

Riämnjá sahhiisvuodah cokkâni:

- Monnii tääsnist, nuuvt väi?

- Naa.

- Láá-uv tobbeen meccipivdeeh?

- Iä.

- Tiethán lái hervii. Nabai kááni?

- Iä.

- Na miheen ij lah ollásávt pyeri, šyehkittij riemnjis.

Já oppeet tot čielgiiškuodij:

- Musí lii oovtkiärdânis eellim. Piividám kaanijd já ulmuuh pivdeh muu. Puoh käänih láá siämmâálágáneh, siämmáá ko puoh ulmuuh-uv. Mun tuulhâm já láitástuum. Mutâ jis tun lojodičcih muu, ličcih tegu piäivâdâh muu elimâñ. Opâčcim iäruttid lavhij jienâid, moh ličcih ereslágáneh ko puoh iärâseh.

Iärásij lavhij tiet mun ruotâstâm patârâsân já čaañâm eennâm vuálá. Tuu lavhij tiet mun kuántučcim meddâl eennâm vyelni, tegu kulâčcim muččâdumosávt čuojâtmin. Keejâba uáinâh-uv tuoid valjepiäduid? Mun jiem puurâ leeibi, niisu lii munjin taarbâšmettum. Piälduh iä meerhâš munjin maiden. Já tot lii murâslâš ášši!

XXI

Tada se pojavi lisica:

Dobar dan, reče lisica.

Dobar dan, učitivo odgovori mali princ koji se okreće, ali ne vide ništa.

Evo me ovde, reče jedan glas, pod jabukom.

Ko si ti? upita mali princ. Vrlo si lepa...

Ja sam lisica, reče lisica.

Hodi da se igramo, predloži joj mali princ. – Tako sam tužan...

Ne mogu da se igram s tobom, reče lisica. Nisam pripitomljena.

Ah! izvini, reče mali princ.

A onda, razmislivši, dodade:

Šta znači to "pripitomljena"?

Ti nisi odavde, reče lisica, šta tražiš?

Tražim ljude, reče mali princ. Šta znači to "pripitomiti"?

Ljudi imaju puške, reče lisica, i oni love. To je prilično nezgodno! Ali oni gaje i kokoši. Po tome su zanimljivi. Tražiš li kokoši?

Ne, reče mali princ. Tražim prijatelje. Šta znači to "pripitomiti"?

To je nešto što se davno zaboravilo, reče lisica. To znači "stvoriti veze"...

Stvoriti veze?

Naravno, reče lisica. Ti si za mene samo mali dečak sličan stotinama hiljada drugih dečaka. I ti mi nisi potreban. A ni ja tebi nisam potrebna. Ja sam za tebe samo lisica slična stotinama hiljada lisica. Ali, ako me pripitomiš, bićemo potrebni jedno drugom. Ti ćeš za mene biti jedini na vetu. Ja ću za tebe biti jedina na svetu...

Počinjem da shvatam, reče mali princ. Postoji jedna ruža... mislim da me je pripitomila...

To je moguće, reče lisica. Čega ve nema na Zemlji...

Ah! to nije na Zemlji, reče mali princ.

Lisica je izgledala vrlo radoznala:

Na nekoj drugoj planeti?

Da.

Ima li lovaca na toj planeti?

Ne.

Gle, pa to je zanimljivo! A kokoši?

Ne.

Ništa nije savršeno, uzdahnu lisica.

Ali lisica se ponovo vrati na svoju misao:

Moj život je jednolik. Ja lovim kokoši, ljudi love mene. Sve kokoši su slične, i svi ljudi su slični.

Meni je dakle, pomalo dosadno. Ali, ako me pripitomiš, moj život će biti kao obasjan suncem.

Upoznaću bat koraka koji će biti drukčiji od svih ostalih. Drugi koraci me teraju pod zemlju. Tvoj će me kao muzika pozivati da izidjem iz rupe. A zatim pogledaj! Vidiš li, tamo dole, polje puno žita? Ja ne jedem hleb. Za mene žito ne predstavlja ništa. Žitna polja ne podsećaju me ni na šta. A to je žalosno! Ali ti imaš kosu boje zlata. Biće divno kda me pripitomiš! Žito, koje je pozlaćeno, podsećaće me na tebe. I ja ću voleti šum vetra u žitu...

Lisica učuta i dugo gledaše malog princa:

Molim te... pripšitomi me, reče ona.

Vrlo rado, reče mali princ, ali nemam mnogo vremena. Treba da pronadjem prijatelje i da se upoznam s mnogim stvarima.

Covek poznaje samo one stvari koje pripitomi, reče lisica. Ljudi nemaju više vremena da bilo šta upoznaju. Oni kupuju gotove stvari kod trgovaca. A kako trgovaca nema koji prodaju prijatelje, ljudi više nemaju prijatelja. Ako hoćeš prijatelja pripitomi me!

Šta treba da učinim? upita mali princ.

Treba da si veoma strpljiv, odgovori lisica.

XXI

அந்த நேரத்தில்தான் ஒரு நரி வந்தது.

— வணக்கம், என்றது நரி.

— வணக்கம், என்று மரியாதையோடு கூறிவிட்டுத் திரும்பிப் பார்த்தான். ஒன்றும் தென்படவில்லை.

— நான் இங்கே ஆப்பிள் மரத்தின் கீழே இருக்கிறேன்... என்று ஒரு குரல் வந்தது.

— யார் நீ? என்றான் குட்டி இளவரசன். மிகவும் அழகாக இருக்கிறாய்...

— நான் ஒரு நரி.

— நான் மிக வருத்தத்துடன் இருக்கிறேன்... என்னுடன் விளையாட வா, என்று கேட்டுக்கொண்டான்.

— நான் உன்னோடு விளையாட முடியாது. நான் இன்னும் பழக்கப்படுத்தப்படவில்லை, என்றது நரி.

— அப்படியா! மன்னிக்கவும், என்றான் குட்டி இளவரசன்.

சற்று யோசனைக்குப் பிறகு கேட்டான்: ‘பழக்கப் படுத்துவது’ என்றால் என்ன?

— நீ இந்த இடத்தைச் சேர்ந்தவனில்லை. எதைத் தேடுகிறாய்? என்றது நரி.

— நான் மனிதர்களைத் தேடுகிறேன். ‘பழக்கப் படுத்துவது’ என்றால் என்ன?

— மனிதர்கள் துப்பாக்கிகளை வைத்திருக்கிறார்கள். வேட்டையாடுகிறார்கள். அது பெரிய தொல்லை! கோழிகளைக் கூட வளர்க்கிறார்கள். அதில் மட்டும் தான் அவர்களுக்கு ஆர்வம். நீ கோழிகளைத் தேடுகிறாயா?

— இல்லை, நான் நண்பர்களைத் தேடுகிறேன். ‘பழக்கப் படுத்துவது’ என்றால் என்ன? என்றான் குட்டி இளவரசன்.

— அது மறந்துபோனதோன்று. பழக்கப்படுத்துவது என்றால் ‘உறவை ஏற்படுத்திக்கொள்வது...’ என்று பொருள், என்றது நரி.

— உறவை ஏற்படுத்திக்கொள்வதா?

— ஆம். என்னைப் பொறுத்தவரை நீ இன்னும் சின்னப் பையன்தான். உன்னைப் போன்ற லட்சக்கணக்கான பையன்களைப்போல். எனக்கு நீ தேவையில்லை. உனக்கும் நான் தேவையில்லை. உன்னைப் பொறுத்தவரை என்னைப் போன்ற லட்சக்கணக்கான நரிகளில் நானும் ஒரு நரி. ஆனால் என்னை நீ பழக்கப்படுத்திக்கொண்டால் நாம் ஒருவருக் கொருவர்தேவைப்படுவோம். உலகத்தில் நான் உனக்கே என்று

XXI

Tu se objevila liška.

„Dobrý den,“ řekla.

„Dobrý den“, zdvořile odpověděl malý princ. Obrátil se, ale nic neviděl.

„Jsem tady, pod jabloní...，“ řekl ten hlas.

„Kdo jsi?“ zeptal se malý princ. „Jsi moc hezká...“

„Jsem liška,“ řekla liška.

„Pojď si se mnou hrát,“ navrhl jí malý princ. „Jsem tak smutný...“

„Nemohu si s tebou hrát,“ namítlala liška. Nejsem ochočena.

„Ó promiň,“ řekl malý princ.

Chvíli přemýšlel a pak dodal:

„Co to znamená ochočit?“

„Ty nejsi zdejší,“ řekla liška, „co tu hledáš?“

„Hledám lidi,“ odvětil malý princ. „Co to znamená ochočit?“

„Lidé,“ řekla liška, „mají pušky a loví zvířata. To je hrozně nepříjemné. Pěstují také slepice. Je to jejich jediný zájem. Hledáš slepice?“

„Ne,“ řekl malý princ. „Hledám přátele. Co to znamená ochočit?“

„Je to něco, na co se moc zapomíná,“ odpověděla liška.

„Znamená to vytvořit pouta...“

„Vytvořit pouta?“

„Ovšem,“ řekla liška. „Ty jsi pro mne jen malým chlapcem podobným statisícům malých chlapců. Nepotřebuji tě a ty mě také nepotřebuješ. Jsem pro tebe jen liškou podobnou statisícům lišek. Ale když si mě ochočíš, budeme potřebovat jeden druhého. Budeš pro mne jediným na světě a já zase pro tebe jedinou na světě...“

„Začínám chápat,“ řekl malý princ. „Znám jednu květinu ... myslím, že si mě ochočila...“

„To je možné,“ dodala liška. „Na Zemi je vidět všelicos...“

„Ó, to není na Zemi,“ řekl malý princ.

Zdálo se, že to probudilo v lišce velkou zvědavost:

„Na jiné planetě?“

„Ano.“

„Jsou na té planetě lovci?“

„Nejsou.“

„Ach, to je zajímavé! A slepice?“

„Také ne.“

„Nic není dokonalé,“ povzdychnula si liška.

Ale vrátila se ke svému nápadu:

„Můj život je jednotvárný. Honím slepice a lidé honí mne. Všechny slepice jsou si navzájem podobné a také lidé jsou si podobní. Trochu se proto nudím. Ale když si mě ochočíš, bude můj život jakoby prozářen sluncem. Poznám zvuk kroků, který bude jiný než všechny ostatní. Ostatní kroky mě zahánějí pod zem. Ale tvůj krok mě jako hudba vyláká z doupěte. A pak, podívej se! Vidíš tamhle obilná pole? Nejím chléb. Obilí je pro mne zbytečné. Obilná pole mi nic nepřipomínají. A to je smutné. Ale ty máš zlaté vlasy. Bude to opravdu nádherné, až si mě ochočíš. Zlaté obilí mi tě bude připomínat. A já budu milovat šumění větru v obilí...“

Liška umlkla a dlouho se dívala na malého prince.

„Ochoč si mě, prosím!“ řekla.

„Velmi rád,“ odvětil malý princ, „ale nemám moc času. Musím objevit přátele a poznat spoustu věcí.“

„Známe jen ty věci, které si ochočíme,“ řekla liška. Lidé už nemají čas, aby něco poznávali. Kupují u obchodníku věci úplně hotové. Ale poněvadž přátelé nejsou na prodej, nemají přátele. Chceš-li přítele, ochoč si mě!“

„Co mám dělat?“ zeptal se malý princ.

Мъээрмээкык XXI

Лыгэн ынкы-ым пинтықэтгъи рэжокалгын.

- Етти,- иквъи ытлён.
- Ии,- мычвынэты татлыңгъэ мъээрмээкык ынкъам таалгылятгъэ, ытръэч ванэ мәнин эвнэлүкэ.
- Гым үутку,- валёмнэн қулиқул омкыгәнгыпь.
- Микигыт? - пынлёнэн мъээрмээккәжэе. - Колё нылгиныгтиңигыт!
- Гым риңукәйгым,- иквъи рэжокалгын.
- Қувичвәтысқикви гымык рәэн,- ачыңыткогъэ мъээрмээкык. - Гым тылгәпиннитваркын...
- Гым чамъам гынык рәэн трувичвәтык,- иквъи рэжокалгын. - Энвинэвкыльигым.
- Вынэ эвнээ'э'ткэ,- иквъи мъээрмээкык.

Ытръэч мәччимгъутә қәэқын иквъи:

- Ынқэн-ым ръенут « рывинәвыйк »?
 - Гыт қырымәнайгыт үуткәкинәйгыт,- иквъи рэжокалгын. - Ръенут қырирыркын?
 - О'равәтльята тылқырирыркынэт,- иквъи мъээрмээкык. - Ынқэн-ым ръенут « рывинәвыйк »?
 - О'равәтльяк варкыт милгәрти ынкъам нығынниңүттүкүнэт. Ынқэн тәңәлгиәкәвкылын! Лымјэ ытри ныярагалганмайңавҗәнат. Ытръэчтәгын ынқэн ырыкайпы инъэттәт. Гынан қырирыркынэт ярагалгат?
 - Ванэ,- иквъи мъээрмээкык. - Гымнан тылқырирыркынэт тумгыт. Ынқэн-ым ръенут « рывинәвыйк »?
 - Ынқэн тәленъеп рытыяатъё,- иквъи рэжокалгын. - Ынқэн нычичевқин гымыгъелепы ынҗин « ритомгавыйк йылгывылгыгыргыт ».
 - Йылгывылгыгыргыт?
 - Ии,- иквъи рэжокалгын. - Гыт виин ытръэч ныппылюйгыт үинқәйигыт, лыгэн йъамыгүәнкаймәл вальэгыт. Гыт гымыкагты рақылқылекгыт, гым-ым гыныкагты нәмыкәй рақылқылекгым. Гым гыныкагты ытръэч ә'квырга рэжокалгын, қынур ымыльо қутти. Эвыйр-ым гынан гым ринәнвинәвым, мури мытрамычвынүөнүомык. Рэнъәлгъэ гымыкы таңамынано ымыльынүтәк. Гым трэнъәлгъэ гыныкы таңамынано ымыльынүтәк...
 - Тычечавыңүоркын,- иквъи мъээрмээкык. Варкын ыннэн тыңәчзын... Этааны ынан гым инәнвинәквъи...
 - Вәчъым қәйвә,- иквъи рэжокалгын. Нутэк ымыльогты нытваңән...
 - Гок! Ынқэн гатвален люңнутәк, -иквъи мъээрмээкык.
- Рэжокалгын о'птыма лыгиничгытэтгъи:
- Элвэнүтәк?
 - Ии.
 - Н'утиннүтәк варкыт гынниңүттүлүйт?
 - Ванэ.
 - Ынқэн пагченгыргын! Ярагалгат-ым?
 - Ванэ.
 - Ивкә лымјэ нъытванат! -этчывъентогъэ рэжокалгын.
- Рэжокалгын-ым пәлқынтэтгъи пытқычемгъогты:
- « Таңыннаны вальын гымнин вагыргын.

๓๗

ใน ตอนนี้เองที่เจ้าสุนขป่าในทะเลขรายปรากฏตัว^๑
"สวัสดี" สุนขป่าทัก
"สวัสดี" เจ้าชายน้อยทักตอบอย่างสุภาพ พลางหันไปมองแต่ไม่เห็นอะไรเลย
"ฉันอยู่ที่นี่" เสียงหนึ่งกล่าวได้ตันแอบเปลี่ยน....
"เหอคือใคร?" เจ้าชายน้อยถาม "เหอสายจัง..."
"ฉันคือสุนขป่า"

"มาเล่นกับฉันซิ" เจ้าชายน้อยชักชวน "ฉันกำลังเตร้าใจมาก..."
"ฉันเล่นกับเหอไม่ได้หรอก ฉันยังไม่ถูกทำให้เชื่อง" สุนขป่าตอบ
"อา...ขอโทษ" เจ้าชายน้อยพูด แต่หลังจากคิดตรองอยู่ครู่ใหญ่ เขาก็กล่าวต่อไปว่า
"ทำให้เชื่องหมายความว่ากระไรนะ?"
"เหอไม่ใช่คนที่นี่ เหอหาอะไรหรือ?" เขากล่าว
"ฉันหาพากคน" เจ้าชายน้อยตอบ "ทำให้เชื่องแปลว่าอะไร?"
"พากคนนะรี" สุนขป่ากล่าว "เขามีปืนและเขาล่าสัตว์ น่ารำคาญจะตาย พากเขาเลี้ยงไก่ด้วย
ก็มีเดพียงอย่างเดียว呢แหละ เหอกำลังหาไกรีเปล่า?"
"เปล่า ฉันกำลังหาเพื่อน ทำให้เชื่องแปลว่าอะไร?"
"เป็นสิงซึ่งมักถูกล้ม" สุนขป่ากล่าว "มันคือการสร้างความสัมพันธ์"
"ความสัมพันธ์ ?"

"แน่นอน"สุนขป่ากล่าว
"สำหรับฉันเหอเป็นเพียงเด็กผู้ชายเล็ก ๆ คนหนึ่งซึ่งเหมือน ๆ กับเด็กชายคนอื่น ๆ อีกหนึ่งคน
ฉันไม่ต้องการเหอ และเหอก็ไม่ต้องการฉันเช่นเดียวกัน ฉันก็เป็นเพียงสุนขป่าธรรมดา ๆ
ตัวหนึ่งเหมือนสุนขป่าอื่น ๆ หมื่นตัว แต่ทว่าถ้าเมื่อใดเหอคุณเคยใกล้ชิดกับฉัน
เมื่อนั้นراك็ต่างต้องการซึ่งกันและกัน เหอก็จะเป็นเด็กคนเดียวในโลกสำหรับฉัน
และฉันก็จะเป็นสุนขป่าตัวเดียวในโลกสำหรับเหอด้วย..."

"ฉันเริ่มจะเข้าใจละ" เจ้าชายน้อยกล่าว
"มีดูกกไม่อยู่ดูกหนึ่ง...ฉันคิดว่าเหอได้สร้างความสัมพันธ์กับฉัน..."
"ก็อาจเป็นไปได้ เราอาจมองดูโลกได้ต่าง ๆ กันไป"
"โอ...ไม่ใช่บนโลกนี้หรอก" เจ้าชายน้อยตอบ สุนขป่ามีท่าที่แบบยก
"บนดาวดวงอื่นรี?"
"ใช่"
"มีนักล่าสัตว์ในบนดาวดวงนั้น?"

"ไม่มี"
"ไม่มีอะไรที่ตีพร้อมเลย" สุนขป่าถอนใจแต่เขาก็ยังย้อนมาความคิดเดิม
"ชีวิตของฉันแสนจะน่าเบื่อหน่าย ฉันล่าໄກ มนุษย์ก็ตามล่าฉันอีกที ไก่ทุก ๆ ตัวก็เหมือน ๆ กันหมด
และมนุษย์ทุกคนก็เหมือน ๆ กันอีก ฉันออกจะเบื่อ ๆ อยู่ แต่ว่า
ถ้าเหอทำให้ฉันเชื่อง ชีวิตของฉันก็จะสดใสขึ้น ฉันจะเรียนรู้จักฝีเท้าชั้นผิดจากเสียงอื่นทั้งสิ้น
เสียงฝีเท้าอื่นจะทำให้ฉันหลบหนีไปได้ดิน แต่ฝีเท้าของเหอจะเรียกฉันให้ออกมาจากโพรงดิน
เข่นเดียวกับเสียงดันตรี

XXI

İşte o sırada bir tilki çıktı ortaya.

“Günaydın” dedi tilki.

“Günaydın” dedi küçük prens kibarca. Ama etrafına baktığında kimseyi göremedi.

“Buradayım! Elma ağacının altında.”

“Sen kimsin? Çok güzel görüneceksin.”

“Ben bir tilkiyim.”

“Gel, birlikte oynayalım. Öyle mutsuzum ki” dedi küçük prens.

“Seninle oynayamam” dedi tilki, “ben evcil bir hayvan değilim.”

“Buna çok üzüldüm” dedi küçük prens. Ama biraz düşündükten sonra: ”Evcil ne demek?” diye sordu.

“Anladığım kadarıyla burada yaşamıyorsun” dedi tilki, “kimi arıyorsun?”

“İnsanları arıyorum,” dedi küçük prens, “peki ama ‘evcil’ ne demek?”

“İnsanlar,” dedi tilki, “tüfeklerle dolaşırlar ve avlanırlar. Tam bir baş belasıdır. Bir de tavuk yetiştirirler. Tüm işleri bundan ibarettir. Sen de mi tavuk arıyorsun?”

“Hayır, ben arkadaş arıyorum. Ama ‘evcil’ ne demek?”

“Bu pek sık unutulan bir şeydir. ‘Bağ kurmak’ anlamına gelir.”

“Bağ kurmak mı?”

“Evet. Örneğin, den benim için sadece küçük bir çocuksun. Diğer küçük çocuklardan hiçbir farkın yok benim için. Sana ihtiyacım da yok. Aynı şekilde, ben de senin için dünyadaki yüz binlerce tilkiden biriyim sadece. Bana ihtiyaç duymuyorsun. Ama beni evcilleştirirsen eğer, birbirimize ihtiyacımız olacak Sen benim için tek ve işsiz olacaksın, ben de senin için.”

“Anlamaya başlıyorum” dedi küçük prens. “Bir çiçek var. Sanırım o beni evcilleştirdi.”

“Olabilir. Dünyada her şey mümkün.” dedi tilki.

“Ama bu çiçek dünyada değil.”

Tilki şaşırmıştı. “Başka bir gezegende mi?”

“Evet.”

“Peki orada avcılar da var mı?”

“Hayır, yok.”

“Bu çok ilginç. Peki ya tavuklar?”

“Hayır. Tavuklar da yok.”

“Eh, hiçbir yer mükemmel değildir” dedi tilki içini çekerek. Sonra kendini anlatmaya başladı:

“Yaşamım çok monotondur. Ben tavukları avlarım, avcılar da beni.

Bütün tavuklar birbirine benzer. Bütün insanlar da öyle. Bu yüzden biraz sıkılıyorum. Ama beni evcilleştirirsen eğer, yaşamıma bir güneş doğmuş olacak. Senin ayak seslerin benim için diğerlerinden farklı olacak. Ayak sesi duyduğum zaman hemen saklanırım. Ama seninkiler, bir müzik sesi gibi beni gizlendirdiğim yerden çıkaracaklar. Şu ekin tarlalarını görüyor musun? Ben ekmek yemem. Buğday benim hiçbir işime yaramaz. Bu yüzden de bu tarlalar bana hiçbir şey hatırlatmazlar. Buna üzülüyorum. Ama sen beni evcilleştirseydin, bu harika olurdu. Altın renkli saçların var senin. Ben de altın renkli başakları görünce seni hatırlardım. Ve rüzgarda çıkardıkları sesi severdim.

Sustu tilki ve uzun bir süre küçük prensi izledi.

“Senden rica ediyorum. Lütfen beni evcilleştir!” dedi.

“Elbette” dedi küçük prens. “Ama pek fazla vaktim yok. Yeni arkadaşlar edinmem ve birçok şeyi anlayabilmem gerekiyor.”

“Sadece evcilleştirdiğin kişiyi anlayabilirsın” dedi tilki. “İnsanlarınsa hiçbir şeyi anlayacak vakitleri yoktur. Her şeyi dükkandan hazır alırlar. Ve arkadaşlar dükkانlarında satılmadığı için de, hiç arkadaşları olmaz. Eğer bir arkadaşın olsun istiyorsan, evcilleştir beni!”

“Ne yapmam gerekiyor peki?” diye sordu küçük prens.

“Çok sabır olman gerekiyor. Önce çimenlerin üstüne, biraz uzağıma oturmalsın. Ben gözümün ucuyla seni izleyeceğim, sen hiçbir şey söylemeyeceksin. Sözcükler yanlış anlamalara neden olurlar.

XXI

Отоді-то й показався лис.

– Добридень, – мовив лис.

– Добридень, – звичайненько відказав маленький принц і озирнувся, та нікого не побачив.

– Осьдечки я, – озвався голос, – під яблунею.

– Хто ти? – спитав маленький принц. – Ти такий гарний!

– Я лис, – відповів той.

– Пограйся зі мною, – попрохав маленький принц. – Мені так журно...

– Я не можу з тобою гратися, – мовив лис. –

Я не приучений.

– О, даруй, – сказав маленький принц.

Але подумав і додав:

– А що означає – приручити?

– Ти нетутешній, – сказав лис. – Що ти тут шукаєш?

– Шукаю людей, – відповів маленький принц. –

А що означає – приручати?

– Люди, – мовив лис, – мають рушниці і ходять на лови. Це так ускладнює життя. А ще вони розводять курей. То єдина користь від людей. Ти шукаєш курей?

– Ні, – сказав маленький принц. – Я шукаю приятелів. А що означає – приручати?

– Це поняття давно забуте, – мовив лис, – Воно означає: прихилити до себе...

– Прихилити до себе?

– Авжеж, – мовив лис. – Ти для мене поки що лише маленький хлопчик, достоту такий, як сто тисяч інших. І ти мені не потрібний. І я тобі теж не потрібний. Я для тебе всього тільки лис, достоту, як сто тисяч інших лисів. Та як ти мене приручиш, ми станемо потрібні одне одному. Ти будеш для мене єдиний на цілім світі. І я буду для тебе єдиний на цілім світі...

– Я вже трошки розумію, – проказав маленький принц. – Є одна рожа... мабуть, вона мене приручила...

– Цілком можливо, – відповів лис. – На Землі чого ~ільки не побачиш...

– О, це не на Землі, – заперечив маленький принц.

Лис нібито дуже здивувався.

– На іншій планеті?

– Так.

– А мисливці є на тій планеті?

– Нема.

– Як цікаво! А кури є?

– Нема.

– Ex, світ недосконалій! – зітхнув лис.

А потім знову повернувся до того самого:

– Одноманітне в мене життя. Я полюю на курей, а люди полюють на мене. Всі кури однакові, і люди всі однакові. І я нуджуся. Але як ти мене приручиш, мое життя буде ніби сонцем осяяне. Я знатиму твою ходу й розрізнятиму її серед усіх інших. Почувши чиєсь кроки, я ховаюся в нору. Зате твоя хода, як музика, викличе мене з нори. А потім – дивись! Бачиш, он там, на ланах, достигає пшениця? Я не їм хліба. Збіжжя мені ні до чого. Пшеничні лани не ваблять мене. І це сумно. Але в тебе чуб ніби золотий. І як добре буде, якщо ти мене приручиш! Золоте збіжжя нагадуватиме мені про тебе. І я полюблю шелест колосся на вітрі...

Лис замовк і довго глядів на маленького принца. А потім попросив знову:

– Будь ласка... приручи мене!

– Я б радо, – відмовив маленький принц, – але в мене обмаль часу. Мені ще треба знайти приятелів і узнати багато всяких речей.

– Узнати можна лише те, що приручиш, – мовив лис. –

XXI

Chính vào lúc đó con cáo xuất hiện.

- Chúc một ngày tốt lành, con cáo nói.
- Chúc một ngày tốt lành, ông hoàng nhỏ đáp lại lịch sự, em quay lại nhưng chẳng thấy gì cả.
- Tớ đây này, giọng nói cất lên, ở dưới cây táo
- Cậu là ai thế? Ông hoàng nhỏ nói, cậu thật là xinh.
- Tớ là một con cáo, con cáo nói.
- Đến chơi với mình đi, ông hoàng nhỏ rủ cáo. Minh buồn quá..
- Tớ không chơi với cậu được. Tớ chưa được cảm hoá.
- à! Xin lỗi, ông hoàng nhỏ nói.

Nhưng sau khi suy nghĩ, em hỏi thêm

- Thế nào gọi là "cảm hoá"?
- Cậu không phải dân ở đây. Cậu đi tìm cái gì?
- Tớ đi tìm những con người, ông hoàng nhỏ nói. Thế nào gọi là "cảm hoá"?
- Loài người, cáo nói, họ có súng và họ. Phiền lắm. Họ cũng nuôi gà nữa. Đó là cái duy nhất hấp dẫn ở họ. Cậu đi kiếm gà phải không?
- Không! Ông hoàng nhỏ nói, mình kiếm bạn. Thế nào gọi là "cảm hoá"?
- ấy là một điều bị lãng quên quá rồi, cáo nói. Nó có nghĩa là "tạo lên những liên hệ .."
- Tạo lên những liên hệ?
- Đúng như vậy, con cáo nói. Đồi với tớ hiện giờ cậu chỉ là một cậu bé hoàn toàn giống trăm nghìn cậu bé khác. Và tớ chẳng cần gì ở cậu. Và cậu cũng chẳng cần gì ở tớ. Tớ đồi đồi với cậu chỉ là một con cáo giống như trăm nghìn con cáo. Nhưng, nếu cậu cảm hoá tớ, cậu sẽ là duy nhất trên đồi...
- Tớ bắt đầu hiểu, ông hoàng nhỏ nói. Có một bông hoa ...tớ nghĩ là nàng cảm hoá tớ...
- Có thể lầm, cáo nói. Có thể gấp mọi sự trên trái đất này...
- ô! Không phải trên trái đất này đâu, ông hoàng nhỏ nói.

Con cáo có vẻ chú ý:

- Trên một hành tinh khác à?
- Phải.
- Trên hành tinh ấy, có thợ săn không?
- Không.
- Thế thì hay đấy. Thế còn gà?
- Không.
- Chả có điều gì là hoàn hảo cả! Cáo thở dài.

Nhưng rồi cáo trở lại với ý nghĩ của nó:

- Đời tớ tệ nhạt. Tớ săn gà, người săn tớ. Tất cả loài gà đều giống nhau, và tất cả loài người đều giống nhau. Vì thế, tớ hơi chán. Nhưng nếu cậu cảm tớ, đời tớ sẽ rực nắng. Tớ sẽ nhận ra một bước chân khác hẳn mọi bước chân khác. Các bước chân khác sẽ làm cho tớ chui ngay xuống đất. Nhưng bước chân của cậu lại sẽ gọi tớ từ hang chạy ra, như là một điệu nhạc. Và cậu hãy nhìn kia! Cậu thấy không, ở kia, những đồng lúa mì ấy? Tớ không ăn bánh mì. Lúa mì đối với tớ là vô dụng. Các cánh đồng lúa mì đối với tớ chẳng có gì khêu gợi. Cái đó buồn lắm. Nhưng cậu có mái tóc màu vàng kim. Thế thì sẽ rất tuyệt vời khi cậu cảm hoá tớ! Lúa mì, vốn màu vàng kim, sẽ gợi cho tớ kỷ niệm về cậu. Và tớ sẽ yêu tiếng gió reo trong lúa mì...

Cáo im lặng và nhìn ông hoàng nhỏ một lúc lâu:

- Nếu cậu vui lòng, hãy cảm hoá tớ đi, cáo nói!
- Tớ cũng muốn thế lầm, ông hoàng nhỏ trả lời, nhưng tớ không có nhiều thời giờ. Tớ cần tìm kiếm nhiều bạn và tìm hiểu bao nhiêu sự vật.
- Người ta chỉ hiểu được những vật người ta đã cảm hóa, cáo nói. Loài người bây giờ không còn đủ thời giờ hiểu cái gì hết. Họ mua những vật làm sẵn ở các nhà buôn. Nhưng không ở đâu có nhà buôn bạn, con người không có bạn nữa. Nếu cậu muốn có một người bạn, hãy cảm hóa tớ!
- Phải làm sao? ông hoàng nhỏ hỏi.
- Phải thật kiên nhẫn, cáo trả lời. Ban đầu cậu hãy ngồi hơi xa tớ một tí, như thế, ở trong cỏ.

XXI

Un dan hot zikh bavizn der fuks.

- A gut morgn, hot gezogt der fuks.

- A gut morgn, hot heflekh geentfert der kleyner prints vos hot zikh umgekert un nisht gezen gornisht.

- Ikh bin do, hot gezogt di shtim, oyfn eplboym.

- Ver bistu?

hot gezogt der kleyner prints.

Du bist zeyer sheyn...

- Ikh bin a fuks, hot gezogt der fuks.

- Kum zikh shpiln mit mir - hot im forgeleygt der kleyner prints.

Ikh bin azoy troyerik...

- Ikh ken zikh nisht shpiln mit dir, hot gezogt der fuks.

Ikh bin nisht ayngeshtubt...

- Ho!

antshuldik, hot gezogt der kleyner prints.

Ober nokh a vayle trakhtn, hot er tsugegebn:

- Vos badat es "aynshtubn"?

- Du bist nisht fun danen, hot gezogt der fuks, vos zukhstu ?

- Ikh zukh mentshn, hot gezogt der kleyner prints,

- vos badat es "aynshtubn"?

- Di mentshn, hot gezogt der fuks, hobn biksn un zey yogn.

Dos iz nisht ayngenem!

Zey khoven oykh hiner.

Dos iz zeyer eyntsiker interes.

Du zukhst hiner ?

- Neyn, hot gezogt der kleyner prints.

Ikh zukh khaveyrim.

Vos badat es "aynshtubn"?

- Dos iz a zakh vos m'hot shoyn fargesn - hot gezogt der fuks

- dos heyst, shafn batsiungen.

- Shafn batsiungen ?

- Avade, hot gezogt der fuks.

Dervayl bistu far mir nisht mer vi a kleyn yingl, gants enlekh tsu hundert toyznt kleyne yinglekh.

Un ikh darf dir nisht hobn.

Un oykh du darfst mir nisht hobn.

Ikh bin far dir nisht mer vi a fuks, enlekh tsu hundert toyznt fuksn.

Ober oyb du vest mir ayshtubn veln mir zikh noytikn eyner in tsveytn.

Du vest zayn far mir der eyntsiker oyf der velt.

Ikh vel zayn far dir der eyntsiker oyf der velt...

- Ikh heyb on tsu farshreyn, hot gezogt der kleyner prints,

s'iz do a blum... ikh meyn az zi hot mir aungeshtubt...

- Meglekhan, hot gezogt der fuks.

Oyf der Erd zet men alerley zakhn...

- Ho!

S'iz nisht oyf der Erd, hot gezogt der kleyner prints.

Der fuks hot oysgezen farvundert:

- Oyf an andern planet?

- Yo.

- Es zenen do yegers oyf dem dozikn planet?

- Neyn.